

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE BREZA

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3896-7/22

Sarajevo, juli 2023.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE.....	14
5.1	Izrada i donošenje budžeta.....	14
5.2	Izveštavanje	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	16
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	16
6.1.1	Prihodi i primici.....	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi.....	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	18
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	19
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	20
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	21
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	22
6.1.2.4	Kapitalni transferi	26
6.1.2.5	Izdaci za kamate.....	26
6.1.2.6	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	26
6.1.2.7	Izdaci za otplatu dugova.....	27
6.1.3	Finansijski rezultat	27
6.2	BILANS STANJA	28
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	28
6.2.1.1	Novčana sredstva	28
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja	29
6.2.2	Stalna sredstva	30
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	33
6.2.4	Dugoročne obaveze	33
6.2.5	Izvori sredstava	35
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	35
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	36
7.	JAVNE NABAVKE.....	36
8.	SUDSKI SPOROVI	38
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	39
V	PRILOZI	40
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	40
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	40

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Breza (u daljnjem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nije sačinjena analiza iskaza kao dio Godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, kojom se obrazlaže izvršenje budžeta, što nije u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 6. Izvještaja);
2. Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti više su iskazani u iznosu od 156.874 KM jer su priznati kao prihod iako su uplaćeni u 2023. godini. Također, namjenska sredstva od naknada za spašavanje i nesreće u iznosu od 63.278 KM u ranijem periodu priznata su kao prihod iako nisu utrošena za predviđene namjene i trebalo ih je razgraničiti. Zbog toga je u finansijskim izvještajima neraspoređeni višak rashoda nad prihodima manje iskazan za iznos od 220.152 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.1.3, 6.2.3 i 6.1.3. Izvještaja);
3. Kratkoročna potraživanja nisu tačno iskazana u iznosu od najmanje 200.359 KM jer potraživanja po osnovu komunalne naknade i naknade za rentu nisu evidentirana, niti se vrši usklađivanje potraživanja na datum bilansa. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);
4. Ne može se potvrditi knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 15.854.222 KM i njihova struktura, jer nije uspostavljena pomoćna knjiga kapitalne imovine, nije vršen obračun amortizacije niti je izvršeno usaglašavanje stalnih sredstava sa izvorima stalnih sredstava. Nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2. i 6.2.5. Izvještaja);
5. Obaveze po osnovu ugovora o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ u iznosu od 345.262 KM, nisu knjigovodstveno evidentirane. Zbog toga Bilans stanja ne daje tačan pregled dugoročnih obaveza i izvora sredstava, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.4 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Breza za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Nije u potpunosti uspostavljen trezorski način poslovanja shodno Zakonu o trezoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Planovi novčanih tokova i operativni planovi nisu se sačinjavali niti su se poštovali prioriteta izvršavanja Budžeta jer dospjele obaveze po dugoročnom kreditu nisu izmirene u utvrđenom roku. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine (tačke 5.1 i 6.1.2 Izvještaja);**
3. **Godišnji popis imovine i obaveza nije proveden, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.6. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.**

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 7. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE /TAČKA
1.	Okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.	4.
2.*	Sačiniti mape procesa, utvrditi i procijeniti rizike za ključne segmente poslovanja, uspostaviti registar rizika te donijeti nedostajuće interne akte u cilju uspostave sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Donijeti plan djelovanja protiv korupcije u skladu sa Akcionim planom za provođenje strategije za prevenciju i borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona za period 2022-2024. godine.	4.
4.*	Izradu i planiranje budžeta vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH u dijelu koji se odnosi na donošenje planskih dokumenata, poštovanje rokova budžetskog kalendara, planiranje rashoda i izdataka po izvorima finansiranja i sačinjavanje planova novčanih tokova i operativnih planova.	5.1
5.	Rashode i izdatke planirati Budžetom na odgovarajućim pozicijama kontnog plana u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1
6. *	Uz finansijske izvještaje sačinjavati analizu iskaza (tekstualni dio) u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine.	6.
7.	Prihode i primitke priznavati u periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno uplaćeni na Jedinствeni račun trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.1.3
8. *	Preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, te poštovati prioritete izvršavanja budžeta Općine, u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta.	6.1.2
9. *	Donijeti pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima zaposlenih u Općini, a osnovicu i bod za obračun plaća utvrditi Odlukom o izvršavanju budžeta za svaku budžetsku godinu na osnovu zaključenog sporazuma s reprezentativnim sindikatом.	6.1.2.1
10.	Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u roku koji je utvrđen Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima države službe u FBiH.	6.1.2.1
11.*	Raspodjelu tekućih transfera za udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke i ostalih oblasti vršiti na osnovu javnog poziva i programa utroška sredstava, u skladu s Odlukom o načinu o načinu raspodjele sredstava za sufinansiranje projekata udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada i ostalih oblasti.	6.1.2.3
12.*	Transfere za javne ustanove odobravati i iskazivati na osnovu vjerodostojne dokumentacije, a sa svim javnim ustanovama i javnim komunalnim preduzećem ugovorom utvrditi prava i obaveze i način izvještavanja o utrošku sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.3

13.*	Izvršiti analizu iskazanog viška rashoda nad prihodima, utvrditi iznos priznatih namjenskih prihoda koji nisu utrošeni za predviđene namjene i provesti odgovarajuća korektivna knjiženja.	6.1.3
14.	Sredstva od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća prenositi sa depozitnog na poseban namjenski račun otvoren za ove namjene u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.	6.2.1.1
15.*	U slučaju korištenja namjenskih novčanih sredstava u druge svrhe, izvršiti povrat kako bi ona bila raspoloživa za korištenje u propisane namjene.	6.2.1.1
16*	Sva potraživanja evidentirati u Glavnoj knjizi, izvršiti analizu iskazanih potraživanja, dospjela potraživanja preknjižiti na sumnjiva i sporna te poduzeti aktivnosti za njihovu naplatu u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.1.2
17.*	Utvrditi stvarno stanje imovine Općine koja je u vlasništvu i nadležnosti Općine (zemljište, stanovi, poslovni prostori, cestovna i komunalna infrastruktura) i knjigovodstveno evidentirati svu imovinu Općine, te vršiti obračun amortizacije stalnih sredstava u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
18.*	Uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
19.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinostvenom organu uprave Općine Breza.	6.2.2
20.*	Dugoročne obaveze po osnovu kredita za sanaciju komunalne infrastrukture kao i kamate po osnovu kredita knjigovodstveno evidentirati u Glavnoj knjizi Općine, te dospjele obaveze po dugoročnim kreditima preknjižavati na konto kratkoročnih obaveza u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor FBiH.	6.2.4
21.	Izveštaje o dugu dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.	6.2.4
22.	Izvršiti analizu i usaglasiti stanje stalnih sredstava sa njihovim izvorima i preispitati evidentiranja na pozicijama ostalih izvora i sredstava rezerve, te na osnovu konstatovanog i adekvatne dokumentacije provesti korektivna knjiženja.	6.2.5
23.*	Donijeti interni akt o popisu imovine i obaveza, a godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te vršiti usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.6
24.*	Osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora s dobavljačima u dijelu koji se odnosi na poštovanje ugovoreni rokova i realizaciju predmetne nabavke prema specifikaciji iz tenderske dokumentacije, u cilju efikasnog trošenja javnih sredstava u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	7.
25.	U vanbilansnoj evidenciji knjigovodstveno evidentirati potencijalne obaveze po osnovu sudskih presuda i druge događaje koji nemaju direktni uticaj na sredstva i izvore sredstava.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (petnaest)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršavanju budžeta Općine Breza za 2022. godinu;
- Budžet Općine Breza za 2022. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Općine Breza;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
- Odluka o plaćama i naknadama u Jedininstvenom Općinskom organu uprave Općine Breza;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Breza (u daljnjem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave u sastavu Zeničko-dobojskog kantona, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.² Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Zeničko-dobojskog kantona, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.³

Općina je nadležna za neposredno obavljanje poslova lokalne samouprave, a u njene nadležnosti posebno spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta Općine; donošenje programa razvoja djelatnosti od značaja za funkcionisanje Općine; osiguravanje uslova za zaštitu životne okoline; osiguravanje, uspostavljanje i održavanje premjera i katastra zemljišta i evidencije prava na nekretninama; uređenje naselja, kvalitetu stanovanja i komunalnih objekata, obavljanje komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti, te lokalna infrastruktura (izgradnja, održavanje i korištenje lokalnih cesta, ulica, mostova i drugih javnih objekata od interesa za Općinu); lokalni saobraćaj; raspolaganje i upravljanje općinskom imovinom, te utvrđivanje i raspolaganje rentom na građevinskom zemljištu; vođenje urbanističke i stambene politike; osnivanje javnih ustanova i drugih pravnih lica radi ostvarivanja određenih privrednih, društvenih, komunalnih i drugih socijalnih interesa i potreba stanovništva; raspisuje referendum; javni zajam i odlučuje o zaduženju Općine; obavlja razrez i naplatu poreza, naknada i taksi koje pripadaju Općini; osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige za djecu, obrazovanje i odgoj, javno zdravlje; osniva općinske službe i uređuje njihovu organizaciju i djelokrug, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Općina je osnivač Javnog preduzeća „Komunalno“ d.o.o. Breza i Javne ustanove Centar za socijalni rad Breza, a odlukama Općinskog vijeća preuzeta su osnivačka prava nad: Javnom ustanovom za predškolsko obrazovanje i vaspitanje „Umihana Čuvidina“ Breza, Općom bibliotekom „Muhamed Kantardžić“, Domom zdravlja Breza i Javnim preduzećem Veterinarska stanica d.o.o. Breza.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavničko tijelo građana i ima 19 vijećnika. Donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način njegovog rada, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Predsjedavajući Vijeća je Anel Rihčić, koji je imenovan 7. 1. 2021. godine.

U cilju obavljanja poslova i zadataka iz svoje nadležnosti, donesen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinog općinskog organa uprave Općine Breza, kojim su formirane sljedeće službe: Služba za privredu; Služba za finansije, inspeksijske poslove i opću upravu; Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoline, geodetske i imovinsko-pravne poslove, Služba civilne zaštite i Služba Općinskog vijeća i načelnika. Odlukom o osnivanju Pravobranilaštva osnovano je Pravobranilaštvo radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su 74 radna mjesta, a na 31. 12. 2022. godine popunjena su 62 radna mjesta.

Funkciju načelnika obavlja Vedad Jusić, imenovan 15. 12. 2020. godine.

Sjedište Općine je u Ulici Bogumilska br. 1, Breza.

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

³ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 7/21

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do jula 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila je o preduzetim i planiranim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je utvrđeno da su preduzete određene mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Općina Breza registrovana je kao pravno lice u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i Statutom Općine Breza, te joj je dodijeljen glavni identifikacioni broj.
2.	Na nivou Općine za jedinstveni organ uprave uspostavljen je jedinstven računovodstveni sistem (jedna glavna knjiga), uključujući i jedinstveno finansijsko izvještavanje.
3.	Isplate iz blagajne vršene su za namjene utvrđene Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.
4.	Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena nadležnom organu u skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.
5.	Rashodi i izdaci priznati su u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
6.	Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.
7.	Na tekućim transferima evidentirana su nepovratna davanja za tekuće svrhe, odnosno nepovratna davanja koja nisu data u svrhu nabavke kapitalne imovine, kako je propisano članom 38. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
8.	Izvršeno je usaglašavanje stanja novčanih sredstava iskazanih na transakcijskim računima prema izvodima banaka, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Djelimično realizovane preporuke	
1.	Radi uspostavljanja sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima donesen je dio internih akata, ali se isti još uvijek ne primjenjuju dosljedno, niti se vrši nadzor nad njihovom primjenom.
2.	Budžet je donesen na nivou Općine, za jedinstveni organ lokalne samouprave, ali rashodi i izdaci Budžetom nisu iskazani po izvorima prihoda kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH.
3.	Smjernice ekonomske i fiskalne politike nisu donesene, Dokument okvirnog budžeta je donesen ali ne u propisanom roku, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
4.	Sačinjavaju se propisani obrasci finansijskih izvještaja u propisanom roku, ali Analiza, odnosno tekstualni dio uz finansijske izvještaje nije sačinjena, iako je to obaveza utvrđena Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
5.	Najveći dio namjenskih prihoda evidentira se na propisan način i priznaje se u visini u kojoj je utrošen, a neutrošena sredstva prenose se u budžet naredne godine shodno članu 48. Zakona o budžetima u FBiH, osim za dio naknada za spašavanje i nesreće iz ranijeg perioda.
6.	U cilju osiguranja transparentnosti dodjele tekućih transfera, Odlukom o izvršenju budžeta definisana je obaveza donošenje programa za raspodjelu sredstava neprofitnim organizacijama i od korisnika transfera zahtijevaju se izvještaji o namjenskom utrošku sredstava, ali u pojedinim slučajevima za raspodjelu transfera za udruženja nije bio javni poziv niti su utvrđeni mjerljivi kriteriji.
7.	Sačinjavaju se obrazloženja o nastanku troškova reprezentacije s ciljem potvrđivanja svrhe trošenja, sačinjena je radna verzija Pravilnika o reprezentaciji i poklonima u Općini Breza kojim je detaljnije uređen način korištenja sredstava reprezentacije ali on do okončanja revizije nije usvojen i stavljen u primjenu.
8.	Za namjenska sredstva od naknada za spašavanje i nesreće otvoren je podračun, ali se sredstva po ovom osnovu nisu sa depozitnog računa prenosila na ovaj račun te nije izvršen povrat ranije pozajmljenih namjenskih sredstava kako bi bila raspoloživa za utvrđene namjene.
9.	Vrši se usaglašavanje obaveza po osnovu kredita sa Razvojnog bankom, ali se obaveze ne izmiruju pravovremeno, niti su obaveze za kamate po dugoročnim kreditima knjigovodstveno iskazane.
10.	Plan nabavki donesen je u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama, ali smo utvrdili u pojedinim slučajevima nije postupljeno po odredbama Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se prilikom zaključivanja okvirnog sporazuma i dodjele ugovora cijena i uslovi u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.
Nerealizovane preporuke	
1.	Planirati utrošak iz namjenskih prihoda u skladu sa članom 20. Zakona o budžetima u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora, te donositi planove izdataka kapitalnih investicija u skladu sa članom 23. istog Zakona.
2.	Sačinjavati godišnje i kvartalne operativne planove novčanih tokova po mjesecima i dostavljati budžetskim korisnicima instrukciju za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka, u skladu sa članom 53. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine.
3.	Stvarati obaveze u visini odobrenog budžeta u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH, te donijeti privremene mjere radi uravnoteženja budžeta u skladu sa članom 36. istog Zakona.

4.	Donijeti Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima zaposlenih u skladu sa odredbama Odluke o plaćama i naknadama u Jedinstvenom Općinskom organu uprave Općine Breza i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji.
5.	Iskazivanje rashoda i izdataka vršiti na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije u skladu sa članom 56. Zakona o budžetima u FBiH.
6.	Kod realizacije kapitalnih izdataka poduzeti aktivnosti na izvršavanju svih ugovorenih obaveza, kako bi se ugovori izvršili prema utvrđenom obimu i zadatim rokovima.
7.	Računovodstvo budžeta Općine zasnovati na računovodstvenim principima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja kako je propisano članom 74. Zakona o budžetima u FBiH.
8.	U finansijskim izvještajima iskazati potraživanja po osnovu izdatih rješenja o izvršenju nadležnog suda, te vršiti usaglašavanje putem konfirmacije salda u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
9.	Potraživanja starija od šest mjeseci knjigovodstveno evidentirati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.
10.	Za iskazana stanja stalnih sredstava, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, voditi pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
11.	Obračun amortizacije vršiti na način propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
12.	Osigurati da iskazana stanja stalnih sredstava budu zasnovana na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti u skladu Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao i članom 4. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.
13.	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Shodno članu 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH uspostaviti jednog samostalnog internog revizora u funkciji jedinice za internu reviziju. Nije vršena ocjena preporuke jer u skladu s Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH iz 2020. godine, Općina nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju, a utvrđeno je da internu reviziju obavlja zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u kantonalnom ministarstvu finansija.
2.	Obaveze iz internih poslovnih odnosa u okviru organa zatvarati preko analitičkog konta za poravnanje internih transakcija u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Nije izvršena ocjena preporuke jer u 2022. godini nije bilo internih transakcija.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 25 preporuka, od čega je deset novih i 15 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (13 nerealizovanih i 10 djelimično realizovanih)⁴.

⁴ Četiri preporuke iz prethodnog izvještaja koje su ocjenjene kao djelimično realizovane ili nerealizovane a odnose se na planiranje budžeta objedinjene su u jednu; dvije preporuke koje se odnose na sistem internih kontrola i troškove reprezentacije spojene su u jednu, dvije preporuke koje se odnose na javne nabavke i realizaciju kapitalnih izdataka spojene su u jednu, dvije preporuke koje se odnose na evidentiranje namjenskih prihoda i poštivanje budžetskih računovodstvenih principa spojene su u jednu, dvije preporuke koje se odnose na iskazivanje stalnih sredstava i obračun amortizacije spojene su u jednu, te dvije preporuke koje se odnose na potraživanja također su spojene u jednu.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je dvanaest preporuka, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, pet je djelimično implementiranih, a po šest nisu poduzete aktivnosti.

Poduzimanjem aktivnosti po datim preporukama rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁶

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinog općinskog organa uprave Općine Breza utvrđena je unutrašnja organizacija⁷, organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, s opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući obaveze i odgovornosti.

Odlukom o osnivanju općinskog pravobranilaštva⁸ utvrđene su njegove nadležnosti i način rada, postupak imenovanja i smjenjivanja pravobranioca i druga pitanja. Odlukom je utvrđeno da Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, njenih organa, drugih općinskih organa i fondova, koji imaju svojstvo pravnog lica, a finansiraju se iz Budžeta Općine ili u odnosu na njih općina vrši osnivačka prava, te javnih preduzeća i drugih pravnih lica koje je osnovala Općina. Sredstva za rad Pravobranilaštva obezbjeđuju se u Budžetu Općine i realizacija se iskazuje u okviru finansijskih izvještaja Općine.

---

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁷ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinog općinskog organa uprave Općine Breza – prečišćen tekst od 7. 9. 2020. godine koji obuhvata odredbe osnovnog pravilnika iz 2013. godine s posljednjim izmjenama i dopunama od 4. 9. 2020. godine

⁸ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 1/04

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH⁹ Općina je bila u obavezi da do aprila 2017. godine uspostavi trezorski način poslovanja javnim sredstvima i uskladi svoje propise s odredbama zakona. Općinsko vijeće je u martu 2017. godine donijelo Odluku o pokretanju aktivnosti za prelazak na trezorski način poslovanja i Odluku o uspostavi registra budžetskih korisnika Općine. Međutim, još uvijek nije u potpunosti uspostavljen trezorski način poslovanja. Registar budžetskih korisnika kao jedna od prvih aktivnosti koje prethode uspostavljanju trezorskog sistema poslovanja donesen u januaru 2023. godine¹⁰ kojim su kao budžetski korisnici utvrđeni Općina i JU Centar za socijalni rad, koja se do tada finansirala putem transfera. Također, u februaru 2023. godine donesena je Odluka o pokretanju aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja javnim sredstvima u Općini.

U 2022. godini i ranijem periodu nisu poduzimane značajne aktivnosti na uspostavljanju i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s propisima. Rješenjima načelnika od 16. 2. 2023. godine imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i radna grupa za finansijsko upravljanje. Utvrđeni zadaci radne grupe su izrada internih akata iz budžetskog ciklusa kojima se razrađuju postupci, definišu nadležnosti i odgovornosti učesnika i uređuju kontrolne aktivnosti u procesu planiranja, programiranja, izrade i realizacije budžeta i u procesu nabavki i ugovaranja, te izrada mape procesa i rizika u organizaciji.

U vezi s upravljanjem rizicima, utvrdili smo da nije uspostavljen registar rizika i strategija upravljanja rizicima u skladu sa Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH, niti se vrši identifikacija i procjena rizika za ključne procese.

Kontrolne aktivnosti baziraju se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Rukovodstvo je odgovorno za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama Općine, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole. S tim u vezi, donesen je određeni broj internih akata, kojim je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

Općina je usvojila Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinственном organu uprave Općine Breza¹¹ koji je usklađen sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Donesen je dio politika i procedura kojim se uređuje obavljanje poslova iz nadležnosti (uspostavljanje i održavanje sistema Jedinственного računa trezora, kolanje dokumentacije, vlastiti i neporezni prihodi, evidentiranje i plaćanje obaveza). Međutim, utvrdili smo da Općina nije donijela pravilnik o plaćama i naknadama, iako je to bila obaveza u skladu sa Odlukom o plaćama i naknadama u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Breza. Nisu doneseni ni interni akti kojima se uređuje način korištenja reprezentacije i postupak obavljanja popisa imovine i obaveza.

Nisu sačinjene mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovali rizici s mjerama za njihovo smanjenje.

Shodno navedenom, konstatujemo da, iako su poduzete određene aktivnosti, nije u potpunosti uspostavljen trezorski način poslovanja shodno Zakonu o trezoru u FBiH. Općina nije sačinila mape procesa, nije vršena identifikacija i procjena rizika i uspostavljen registar rizika, niti su doneseni svi interni akti, zbog čega nisu poduzete dovoljne aktivnosti kako bi se uspostavio sistem unutrašnjih kontrola i vršilo praćenje i procjena funkcionisanja sistema u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

---

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 3/20

¹⁰ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 2/23 -Pravilnik o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Općine

¹¹ Broj 01/2-14-2727/19 od 8. 11. 2019. godine

Preporuke:

- **okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH;**
- **sačiniti mape procesa, utvrditi i procijeniti rizike za ključne segmente poslovanja, uspostaviti registar rizika te donijeti nedostajuće interne akte u cilju uspostave sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹² i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH,¹³ Općina nije u obavezi da uspostavi jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom je utvrđeno da za gradove i općine u FBiH koji ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, internu reviziju vrši zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u kantonalnom ministarstvu finansija. Shodno tome, za internu reviziju Općine nadležna je zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona. U 2022. godini Općina i procesi iz njene nadležnosti nisu bili predmet interne revizije.

Prevenција korupcije

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je 31. 3. 2022. godine usvojila Strategiju za prevenciju i borbu protiv korupcije Kantona 2022-2024. godine, a Odlukom od 10. 6. 2022. godine usvojen je Akcioni plan za provođenje Strategije za prevenciju i borbu protiv korupcije Kantona za period 2022-2024. godine. Ovim aktima, sve kantonalne institucije, uključujući i sve jedinice lokalne samouprave s područja Kantona, obavezuju se na saradnju sa Uredom za borbu protiv korupcije Kantona. Između ostalog, utvrđena je obaveza da imenuju koordinateure ili timove za borbu protiv korupcije, te da usvoje vlastiti plan djelovanja protiv korupcije u skladu s ciljevima i mjerama Akcionog plana do 10. 12. 2022. godine.

Rješenjem načelnika iz oktobra 2022. godine imenovan je Tim za borbu protiv korupcije koje je dostavljeno Uredu za borbu protiv korupcije Kantona, ali Općina još uvijek nije usvojila plan djelovanja protiv korupcije u skladu s Akcionim planom.

Preporuka:

- **donijeti plan djelovanja protiv korupcije u skladu sa Akcionim planom za provođenje strategije za prevenciju i borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona za period 2022-2024. godine.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet Općine za 2022. godinu¹⁴ u iznosu od 5.823.200 KM usvojen je 27. 12. 2021. godine, kao i Odluka o izvršavanju Budžeta za Općine za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta).

Izmjenama i dopunama Budžeta Općine od 12. 8. 2022. godine Budžet je uvećan na 5.973.850 KM, a Izmjenama i dopunama Budžeta od 29. 12. 2022. godine usvojen je u iznosu od 6.438.463 KM.

---

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁴ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 13/21, 7/22 i 10/22

Posljednjim Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi u iznosu od 6.438.463 KM, u okviru kojih su prihodi od poreza 3.672.984 KM, neporezni prihodi 1.414.430 KM, tekući transferi 969.049 KM i kapitalni transferi 382.000 KM. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 5.988.463 KM od čega su tekući rashodi 4.232.640 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava 1.545.547 KM, izdaci za otplate dugova 210.276 KM, a za pokriće akumuliranog deficita planiran je iznos od 450.000 KM.

Revizijom smo utvrdili da pri izradi i izvršavanju Budžeta nisu dosljedno primijenjene određene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- nisu sačinjene smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, što nije u skladu s članom 17. Zakona o budžetima u FBiH;
- nisu sačinjene Instrukcije broj 1. o načinu i elementima za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2022–2024. godine, koje je u skladu s propisima Služba za finansije trebala usvojiti do 15. 2. 2021. godine;
- Dokument okvirnog budžeta za period 2022-2024. godine usvojen je 29. 10. 2021. godine, iako je rok za njegovo donošenje do 30. 6.;
- Instrukcije broj 2 – početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika sačinjene su 15. 9., iako je rok bio do 15. 7. 2021. godine, što nije u skladu s članovima 15. i 19. Zakona o budžetima u FBiH. S tim u vezi, ni rok za dostavu budžetskih zahtjeva nije utvrđen u propisanom roku;
- iako je Budžet usvojen u propisanom roku, Nacrt budžeta nije utvrđen i dostavljen Vijeću u propisanom roku, odnosno do 5. novembra;
- u Budžetu rashodi i izdaci nisu iskazani po izvorima finansiranja, kako je to propisano članom 26. Zakona o budžetima u FBiH. Prezentiran je raspored kapitalnih namjenskih prihoda i izdataka u kojem je dat preged namjenskih prihoda i povezanih rashoda koji se planiraju realizirati iz tih prihoda u tekućoj godini (s utvrđenim projektima i izvorima po projektima). Međutim, odobrenim Budžetom nije utvrđen analitički plan po pojedinačnim projektima. Napominjemo da je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno da se planom izdataka za kapitalne investicije trebaju planirati rashodi i izdaci po godinama (za tekuću i sljedeće tri godine) i izvorima finansiranja, te da se usklađuje sa DOB-om;
- nije imenovan odbor za likvidnost, niti je služba za finansije sačinjavala planove novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava i koji su osnov za izvršavanje budžeta. Nisu sačinjavani operativni planovi izvršenja Budžeta. Navedeno nije u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH;
- dio izdataka za otplate kredita planiran je i knjigovodstveno evidentiran na poziciji subvencije za javna preduzeća, dio primljenih kapitalnih transfera od viših nivoa vlasti evidentiran je na poziciji primljenih tekućih transfera, što ukazuje na to da pri izradi budžeta nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Vijeće je u oktobru 2020. godine usvojilo Strategiju razvoja Općine Breza za period 2021-2027. godine.

Prilikom izrade i planiranja Budžeta nisu se poštovali propisani rokovi za donošenje dokumenta okvirnog budžeta za period 2022-2024. godine i utvrđivanja nacrta budžeta, nisu usvojene smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, niti plan kapitalnih investicija u skladu sa propisima. Rashodi i izdaci nisu planirani po izvorima finansiranja, a u pojedinim slučajevima njihovo planiranje i knjigovodstveno evidentiranje nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također, nije imenovan odbor za likvidnost, niti su sačinjavani planovi novčanih tokova i operativni planovi. Shodno navedenom, prilikom izrade i planiranja Budžeta Općine nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *izradu i planiranje budžeta vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH u dijelu koji se odnosi na donošenje planskih dokumenata, poštovanje rokova budžetskog kalendara, planiranje rashoda i izdataka po izvorima finansiranja i sačinjavanje planova novčanih tokova i operativnih planova;*
- *rashode i izdatke planirati Budžetom na odgovarajućim pozicijama kontnog plana u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2022. godinu usvojen je Zaključkom Vijeća od 27. 4. 2023. godine.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine¹⁵ Općina je dužna sačinjavati analizu iskaza (tekstualni dio) koja čini dio Godišnjih finansijskih izvještaja.

Analiza iskaza (tekstualni dio), kojom se obrazlaže izvršenje Budžeta s posebnim osvrtom ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, nije sačinjena, zbog čega finansijski izvještaji nisu potpuni, što nije u skladu s Pravilnikom o finansijskom i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *uz finansijske izvještaje sačinjavati analizu iskaza (tekstualni dio) u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 6.430.234 KM, od čega su prihodi od poreza 3.749.370 KM, neporezni prihodi 1.227.319 KM, primljeni tekući transferi 1.055.891 KM i primljeni kapitalni transferi 397.654 KM.

6.1.1.1. Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza koji pripadaju Općini (1.746.237 KM), porez na dohodak (1.074.794 KM) i prihod od poreza na imovinu (713.171 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 1.227.319 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine (19.055 KM) i naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (1.206.042 KM).

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18 i 3/21

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom odnose se na naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – rente (282.418 KM), naknada za uređenje građevinskoga zemljišta (222.141 KM), općinske komunalne naknade (190.596 KM), komunalne naknade za istaknutu firmu (160.096 KM) i cestovne naknade (102.630 KM).

Prihodi od naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta uređeni su Odlukom Vijeća o građevinskom zemljištu¹⁶. Visina naknade rente po m² korisne površine objekta koji će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu utvrđuje se u procentu od prosječne konačne građevne cijene po 1 m² korisne stambene površine po zonama, a odluka o utvrđivanju konačne cijene donosi se za svaku godinu. U 2022. godini Vijeće je donijelo Odluku o utvrđivanju prosječne cijene konačne cijene 1m² korisne stambene površine na području Općine u visini od 690 KM. Odlukom o građevinskom zemljištu propisana je mogućnost obročnog plaćanja naknade za rentu. Nadležna općinska služba izdaje rješenja kojima se utvrđuje iznos naknade za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta i uređenje građevinskog zemljišta a utvrđena je obaveza investitora da uplati naknadu u roku od 10 dana od prijema rješenja. **Utvrđili smo da se na osnovu rješenja ne evidentiraju potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama Općine, već se samo prihod priznaje po uplati.** Prema prezentiranoj dokumentaciji na osnovu Ugovora i aneksa ugovora o načinu, uslovima i rokovima plaćanja naknade za pogodnost- rente u postupku izdavanja rješenja o legalizaciji bespravno izgrađenog proizvodnog objekta zaključenim između Općine i „Termo-beton“ d.o.o. Breza odobreno je plaćanje rente u ratama, ali po ovom osnovu nije evidentirano potraživanje (tačka 6.2.1.2 Izvještaja).

Prihodi od naknade za uređenje građevinskog zemljišta uređeni su Odlukom Vijeća o građevinskom zemljištu, kojom je utvrđena visina naknade za uređenje građevinskog zemljišta po m² i zonama građevinskog zemljišta. Nadležna služba donosi rješenja kojima se utvrđuje visina naknade za uređenje zemljišta koja se dobije množenjem površine objekta sa utvrđenom visinom naknade za uređenje zemljišta. Prihodi po ovom osnovu se priznaju po uplati, bez da se prethodno evidentiraju potraživanja.

Prihodi od komunalne naknade uređeni su Zakonom o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona¹⁷, Odlukom o vrijednosti boda za utvrđivanje komunalne naknade¹⁸ i Odlukom Vijeća o građevinskom zemljištu¹⁹. Zakonom je propisano da komunalnu naknadu plaćaju vlasnik stambenog, proizvodnog i poslovnog objekta, te građevinskog zemljišta, a obaveza plaćanja komunalne naknade nastaje prvog dana sljedećeg mjeseca od početka korištenja objekta ili prostora. Također, utvrđeno je da se mjesečni iznos komunalne naknade za sve obveznike izračunava množenjem pripadajućeg broja bodova s vrijednošću boda i korisnom površinom objekta, odnosno površinom zemljišta koje neposredno služi za obavljanje proizvodnje i pružanje usluga. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđuje se posebnom odlukom najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu, a ako se vrijednost boda ne utvrdi do tog roka visina komunalne naknade ostaje nepromijenjena.

Odlukom Vijeća iz novembra 2009. godine propisana je vrijednost boda za utvrđivanje komunalne naknade za 2010. godinu u iznosu 0,0045 KM/m², i nakon tog nije bilo novih odluka. Visina komunalne naknade utvrđuje se po 1 m² korisne površine izraženo u bodovima za pripadajuću zonu, a visina naknade dobije se množenjem korisne površine prostora sa pripadajućim brojem bodova i vrijednosti boda. Nadležna općinska služba izdaje rješenja kojima se utvrđuje visina komunalne naknade za godinu, a utvrđeno je da je obveznik dužan plaćati komunalnu naknadu mjesečno ili jednokratno u ukupnom godišnjem iznosu najkasnije do kraja godine. **Po ovom osnovu ne evidentiraju se potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama, a prihod se priznaje samo po uplati. Revizijom smo utvrdili da korisnici u tekućoj i prethodnih godinama na vrše redovnu uplatu po osnovu izdatih rješenja o utvrđivanju komunalne naknade, što je šire obrazloženo u tački 6.2.1.2 Izvještaja.**

¹⁶ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 6/17 i 1/19

¹⁷ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 17/08

¹⁸ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 10/09

¹⁹ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 6/17 i 1/19

U okviru **prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine** 10.674 KM odnosi se na prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora, a 8.229 KM na prihod od iznajmljivanja ostale imovine.

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora ostvaruju se na osnovu Odluke o dodjeli u zakup poslovnih zgrada i prostorija na kojima pravo raspolaganja ima Općina Breza.²⁰ Odlukom je utvrđen način dodjele u zakup poslovnih prostorija kojima raspolaže Općina i visina naknade koja iznosi od 1 do 2,10 KM/m². Nadležna služba vodi evidenciju zaključenih ugovora o zakupu poslovnih prostora, prema kojoj je u 2022. godine bilo zaključeno 18 ugovora. Ugovorima su regulisana međusobna prava i obaveze na period od jedne godine, a zaključeni su na osnovu prethodno donesenih odluka Vijeća o dodjeli u zakup poslovnih prostorija. Iznos mjesečne naknade za zakup iznosio je od 14,50 KM do 142,80 KM ovisno o površini i lokaciji objekta koji se daje u zakup. **Po ovom osnovu ne evidentiraju se potraživanja, već se prihod priznaje po uplati.** Nadležne službe prate naplatu ovih prihoda, a s obzirom na to da je za zaključenje novog ugovora o zakupu uslov da je korisnik izmirio sve obaveze, nadležna služba donosi zaključak o ispunjenju ovog uslova. U odabranom uzorku korisnici su izmirili svoje obaveze do kraja ugovorenog perioda.

Prihod od zakupa ostale imovine odnosi se na prihod od zakupa stanova, a regulisani su Odlukom o načinu i uslovima dodjele u zakup stanova u vlasništvu Općine Breza²¹. Visina naknade za zakup utvrđena je u iznosu od 2 KM/m² mjesečno. U 2022. godini pod zakup je dato 16 stanova dva korisnika koja su stanju socijalne potrebe oslobođena su plaćanja zakupnine. S korisnicima su zaključeni ugovori o zakupu na period od jedne godine, uz mogućnost produženja ugovora ukoliko korisnik redovno izmiruje svoje obaveze.

Utvdili smo da Općina nije osigurala praćenje, blagovremenu i potpunu naplatu prihoda, kao i poduzimanje zakonom propisanih mjera naplate potraživanja u svim slučajevima, što je detaljnije opisano u tački 6.2.1.2 Izvještaja.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 1.453.545 KM, od čega se na primljene transfere od ostalih nivoa vlasti i donacije odnosi 1.055.891 KM, a na primljene kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti 397.654 KM. U skladu s propisima na ovoj poziciji iskazan je utrošeni dio sredstava koja su doznačena za realizaciju određenih projekata, a neutrošeni dio sredstava se na kraju godine preknjižava na poziciju kratkoročnih razgraničenja i prenosi za korištenje u narednom periodu (tačka 6.2.3 Izvještaja).

Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se na transfer od Federacije BiH (125.000 KM), transferi od Zeničko – dobojskog kantona (774.635 KM) i namjenske transfere iz sredstava za zaštitu okoliša (117.821 KM). Sredstva od Federacije BiH odnosi se utrošena sredstva koja su kao jednokratna pomoć doznačena iz Budžeta FBiH na osnovu Odluke Vlade o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2022. godine „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“ i „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“. Na osnovu odluke, između Federalnog ministarstva finansija i Općine zaključen je ugovor o dodjeli sredstava.

Općini su dodijeljena sredstva u iznosu od 575.000 KM od čega je na poziciji primljenih transfera iskazan utrošeni dio sredstava za jednokratnu pomoć Budžetu (125.000 KM), a ostali dio primljenih sredstava namijenjen za realizaciju kapitalnih projekata je neutrošen i iskazan na kratkoročnim razgraničenjima.

Najveći dio primljenih transfera od Kantona odnosi se na sredstva doznačena od: Ministarstva za pitanje boraca na ime jednokratnih pomoći za boračku populaciju (102.726 KM) i za isplate stipendija (121.400 KM), Ministarstva prostornog uređenja, prometa i komunikacija i zaštite okoliša (186.577 KM) u okviru kojih se 58.335 KM odnosi na realizaciju projekta „Unapređenje komunalne infrastrukture kroz izgradnju i opremanje zelenih otoka“, a 29.950 KM na sredstva za uklanjanje krutog otpada, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na ime finansiranja projekta izgradnje

²⁰ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 3/17 i 10/21

²¹ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 5/20 i 10/21

kanalizacione mreže (281.872 KM od čega se 176.970 KM odnosi na sredstva za rekonstrukciju i sanaciju vodovoda Župča i 100.000 KM za izgradnju kanalizacione mreže u naselju Gornja Breza) i Ministarstva obrazovanja nauke, kulture i sporta (24.750 KM) za isplate stipendija.

S obzirom na to da se za dio sredstava radi o primljenim transferima od viših nivoa vlasti doznačenih za realizaciju kapitalnih projekata, ovi transferi nisu iskazani na propisanoj poziciji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a preporuka za navedeno data je u tački 5.1 Izvještaja.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, u okviru primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti iskazano je 156.874 KM, iako su sredstva uplaćena na račun Općine u 2023. godini, što se odnosi na sljedeće:

- sredstva od Fonda za zaštitu okoliša u iznosu od 75.000 KM koja su odobrena Općini na osnovu ugovora o dodjeli sredstava za finansiranje realizacije projekta „Izgradnja kružnog toka – spoj R-444 i ulice ZAVNOBiH – Općine Breza“ od 26. 10. 2021. godine. Ugovorom je utvrđeno da će se sredstva doznačavati Općini po prihvatanju dostavljenih situacija i dokumentacije u skladu s ugovorom. Sredstva su uplaćena Općini od Fonda 17. 3. 2023. godine u iznosu od 69.868 KM, a ostali dio 12. 4. 2023. godine;
- iznos od 24.280 KM odnosi se na sredstva od Fonda za zaštitu okoliša FBiH koja su uplaćena u aprilu 2023. godini;
- iznos od 57.594 KM po osnovu ugovora o prenosu sredstava za sufinansiranje projekta izgradnje kanalizacione mreže naselju Gornja Breza – I faza, zaključenog između Općine i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Zeničko-dobojskog kantona od 24. 10. 2022. godine. Sredstva po ovom osnovu uplaćena su Općini u februaru 2023. godinu.

U okviru **primljenih kapitalnih transfera od ostalih nivoa vlasti** (397.655 KM), na transfere od Federacije BiH odnosi se iznos od 202.000 KM, a od Zeničko-dobojskog kantona (195.655 KM) za realizaciju projekata u oblasti vodovodne i cestovne infrastrukture, na osnovu sporazuma o finansiranju projekata. Transfer od FBiH odnosi se na utrošena sredstva doznačenih iz Budžeta FBiH u 2021. godine ime realizacije projekta „Izgradnje gradske ulice- spoj ulica Žrtava genocida u Srebrenici i R-444“ (40.000 KM) i projekta „Uređenje Trga rudara Breza“ (160.000 KM). U okviru kapitalnih transfera Kantona značajan dio se odnosi na sredstva od Ministarstva nauke, kulture i sporta doznačena za realizaciju projekata izgradnje kotlovnica u osnovnim školama (180.000 KM).

Shodno navedenom, konstatujemo da su na datum bilansa primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti priznati u iznosu od 156.874 KM, iako prihod nije mjerljiv i raspoloživ, odnosno nije uplaćen na Jedinstveni račun trezora Općine. Navedeno nije u skladu sa modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja i odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a za posljedicu ima da su prihodi u finansijskim izvještajima više iskazani za navedeni iznos.

Preporuka:

- **prihode i primitke priznavati u periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno uplaćeni na Jedinstveni račun trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 6.152.445 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.802.174 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (1.597.320 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (1.437.319 KM), izdaci za materijal i usluge (899.876 KM), izdaci za otplatu dugova (210.276 KM), doprinosi poslodavca (142.426 KM), kapitalni transferi (64.578 KM) i izdaci za kamate 16.476 KM.

Na pojedinim pozicijama rashoda i izdataka u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazano je izvršenje iznad iznosa odobrenog u Budžeta, a najveće odstupanje iskazano je na poziciji izdataka za nabavku stalnih sredstava (ukupno 256.627 KM) i drugi tekući rashoda (15.121 KM). Navedeno nije u skladu s članom 6. Zakona o budžetima u FBiH i odredbama Odluke o izvršavanju Budžeta, kojim je utvrđeno da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta.

Revizijom smo utvrdili da se izvršavanje Budžeta nije se vršilo u skladu s utvrđenim prioritetima u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH, s obzirom na to da dospjele obaveze po kreditu za finansiranje projekta „Vodosnabdijevanje Općine Breza sa izvorišta Mala Rijeka“ nisu izmirene u utvrđenom roku (neizmirene obaveze na datum bilansa iznose 359.452 KM).

Preporuka:

- ***preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, te poštovati prioritete izvršavanja budžeta Općine, u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta.***

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.579.321 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća (1.356.436 KM) i naknade troškova zaposlenih (222.885 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine utvrđeno je da će se plaće i naknade državnim službenicima i namještenicima Općine u 2022. godini isplaćivati u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH²², Odlukom o plaćama i naknadama u Jedinstvenom Općinskom organu uprave Općine Breza²³ i drugim propisima koji regulišu ovu oblast. Također, utvrđeno je da se osnovica i vrijednost boda za obračun plaće utvrđuju Sporazumom između načelnika i Sindikata uposlenika Općine. Članom 5. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH propisno je da se osnovica i bod za obračun plaće utvrđuje odlukom općinskog vijeća o izvršavanju budžeta za svaku budžetsku godinu. Međutim, Odlukom o izvršavanju Budžeta nije utvrđen iznos osnovice i vrijednost boda za obračun plaće, kako je propisano navedenim Zakonom.

Članom 40. Odluke o plaćama i naknadama propisana je obaveza donošenja Pravilnika o plaćama i naknadama u skladu s odredbama Odluke. Međutim, utvrdili smo da Pravilnik o plaćama i naknadama nije usvojen, a plaće su se obračunavale i isplaćivale na osnovu Odluke o plaćama i naknadama. Koeficijenti utvrđeni Odlukom o plaćama i naknadama usklađeni su s koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

Utvrdili smo da se osnovica za obračun plaća i naknada za budžetsku 2022. godinu utvrđivala pojedinačnim mjesečnim odlukama koje je donosio načelnik u iznosu od 315 KM. Sporazum sa sindikatом zaključen je za 2021. godinu (osnovica 315 KM i bod 1) koji nije produžen. Shodno tome, za 2022. godinu nije zaključen sporazum sa sindikatом za utvrđivanje osnovice i boda za obračun plaća, kako je propisano Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine i Odlukom o plaćama i naknadama. Prema prezentiranoj dokumentaciji, u junu 2022. godine predsjednik sindikalne organizacije uputio je načelniku poziv na realizaciju i usklađivanje osnovice plaće i boda u organima uprave pozivajući se na održani sastanak i zakonom predviđenu osnovicu na nivou FBiH koja od 2019. godine iznosi 330 KM, ali do kraja revidirane godine nije bilo daljih aktivnosti po ovom pitanju.

Najviša plaća u 2022. godinu isplaćena je u neto iznosu od 3.228 KM, a najniža u iznosu od 699 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.258 KM.

Pravilnikom o kućnom redu u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Breza iz januara 2017. godine utvrđeno je dnevno radno vrijeme u trajanju od 7:30 od 16:00 sati, sa pauzom od 30 minuta koja se ne uračunava u radno vrijeme.

Odlukom o načinu evidentiranja radnog vremena zaposlenika, načina i uslova za korištenje prava na odmor u toku dana, odobravanja privatnih i službenih izlazaka zaposlenika u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Breza iz decembra 2016. godine propisana je obaveza vođenja evidencije prisustva, odnosno dolaska na posao i radnog vremena putem elektronskog sistema kontrole pristupa i evidencije radnog vremena koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, prekidu rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, prekovremenom radu, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u uzorak utvrdili smo da se evidencije vode u skladu s Odlukom.

²² „Službene novine FBiH“, broj: 45/10, 112/12, 20/17

²³ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 10/13

Testirali smo obračun i isplatu plaća za mart, oktobar i decembar 2022. godine i utvrdili smo da se obračun vršio na osnovu donesenih akata.

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika okončano je u maju 2023. godine, što nije u propisanom roku u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe FBiH, kojim je definisan rok za ocjenu 30 dana od dana isteka perioda utvrđenog za ocjenjivanje.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 222.885 KM, a odnose se na naknade za topli obrok (123.098 KM), regres za godišnji odmor (37.185 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (26.071 KM), naknade za prevoz na posao i s posla (17.331 KM) i pomoći u slučaju smrti ili bolesti (19.200 KM).

Naknada za topli obrok isplaćivala se u iznosu od 1% prosječne neto plate isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Zavoda za statistiku FBiH.

Regres za godišnji odmor isplaćen je u skladu s odlukom načelnika, u iznosu od 555 KM po zaposleniku.

Isplate jednokratne pomoći u iznosu od 300 KM po zaposleniku (za ukupno 64 zaposlenika), izvršene su na osnovu Odluke načelnika o isplati jednokratne pomoći zaposlenicima usljed rasta indeksa potrošačkih cijena od 30. 9. 2022. godine koja je donesena pozivajući se na Uredbu o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena.²⁴ Ovi izdaci iskazani su na poziciji pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti što nije na odgovarajućoj poziciji kontnog plana, u skladu sa Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Uvidom u obračun i isplatu naknada utvrdili smo da su obračunavale i isplaćivale u skladu sa važećim propisima.

Preporuke:

- **donijeti pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima zaposlenih u Općini, a osnovicu i bod za obračun plaća utvrditi Odlukom o izvršavanju budžeta za svaku budžetsku godinu na osnovu zaključenog sporazuma s reprezentativnim sindikatom;**
- **ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u roku koji je utvrđen Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima države službe u FBiH.**

6.1.2.2. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 899.877 KM, a najznačajniji su izdaci za: energiju (173.720 KM), komunikaciju i komunalne usluge (269.640 KM), tekuće održavanje (112.290 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (309.468 KM).

Izdaci za energiju odnose se na troškove električne energije za potrebe Općine (74.437 KM) i javnu rasvjetu po mjesnim zajednicama Općine (99.283 KM), a na osnovu ispostavljenih računa od Elektroprivrede d.d. Sarajevo.

U okviru izdataka za komunikaciju i komunalnih usluga najveći iznos odnosi se na izdatke za usluge održavanja čistoće (192.296 KM), a na osnovu ugovora zaključenog sa JKP „Komunalac“ d.o.o. Breza. Program obavljanja komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje u periodu od 16. 3. 2022. godine do 15. 3. 2023. godine, usvojen je odlukom Vijeća od 28. 2. 2022. godine (u daljem tekstu: Program).²⁵ Programom je definisana vrsta i obim usluga te jedinične cijene i ukupna visina sredstava za realizaciju usluga i to za: čišćenje i pranje javnih saobraćajnih površina (123.726 KM), održavanje i uređivanje javnih zelenih površina (43.280 KM), čišćenje slivnika (9.300 KM), uklanjanje divljih deponija (3.000 KM) i čišćenje snijega sa trotoara i prilaza javnim ustanovama i održavanje ulica i zelenih površina u zimskom periodu (12.533 KM). Na osnovu Programa zaključen je Ugovor o održavanju čistoće javnih površina sa JKP „Komunalac“ d.o.o. Breza ukupne vrijednosti od 224.451 KM.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 55/22 i 77/22

²⁵ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 2/22

U odabranom uzorku utvrdili smo da su po ugovoru ispostavljene mjesečne fakture za pružanje ovih usluga (vrste radova, jedinične cijene i količine) u skladu sa programom i zaključenim ugovorom, a kontrolu i nadzor nad realizacijom ugovora vršila je Komisija za nadzor nad realizacijom programa i ugovora.

Izdaci za tekuće održavanje u najvećem dijelu odnose se na usluge održavanja lokalnih cesta (83.004 KM) i usluge održavanja javne rasvjete (15.818 KM). Plan i programa održavanja i zaštite javnih cesta na području Općine za period 15. 3. 2022. godine do 15. 11. 2022. godine koje je usvojilo Vijeće Zaključkom od 28. 2. 2022. godine. Usluge održavanja cesta vršene su na osnovu ispostavljenih faktura i zaključenih ugovora sa pravnim licima nakon provedenih postupaka javne nabavke. Za održavanje u ljetnom periodu realizovan je iznos od 43.906 KM a za održavanje u zimskom periodu (39.099 KM). Uvidom u uzorak utvrdili smo da se fakturisanje usluga vršilo u skladu sa zaključenim ugovorima, a nadležna Služba za razvoj vršila je kontrolu i nadzor nad realizacijom programa.

U okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga iskazani su: izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima (71.090 KM), izdaci za rad u komisijama (64.987 KM), izdaci za volonterski rad (29.804 KM), izdaci za poreze i doprinose na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti (41.105 KM) i usluge reprezentacije (16.431 KM).

Naknade općinskim vijećnicima uređene su Odlukom Vijeća o visini naknade vijećnicima i predsjedavajućem Vijeća²⁶. Ovom Odlukom utvrđeno je pravo na naknadu za vršenje funkcije vijećnika u iznosu od 220 KM mjesečno, a predsjedavajući Vijeća, pored naprijed navedene naknade, ima pravo i na naknadu za vršenje funkcije predsjedavajućeg u iznosu od 150 KM. Predsjednicima klubova političkih partija pripada naknada za učešće u pripremi sjednice u visini od 30 KM mjesečno. Definisano je da se mjesečna naknada umanjenje za 30%, u slučaju neopravdanog odsustva sa sjednice Vijeća i 50%, ukoliko dva puta uzastopno odsustvuje. Obračun i isplata ovih naknada vrši se na osnovu pregleda prisustvovanja vijećnika sjednici Vijeća, koji sačinjava Stručna služba Vijeća. U odabranom uzorku isplate su vršene u skladu sa naprijed navedenom Odlukom.

Izdaci za rad komisija najvećim dijelom odnose se na isplate komisijama za tehnički pregled izgrađenih objekata (15.459 KM), općinskoj izbornoj komisiji (14.250 KM), naknade za biračke odbore i izborne komisije (19.160 KM) i komisije za procjenu vrijednosti nekretnina (7. 100 KM).

Komisija za tehnički pregled imenuje se posebno po svakom zahtjevu za izdavanje odobrenja za upotrebu izgrađenog građevinskog objekta. Način formiranja i rada ovih komisija uređen je Odlukom o načinu formiranja i sastavu komisije za tehnički pregled, visini i načinu plaćanja troškova tehničkog pregleda građevina. Komisije dostavljaju zapisnik o izvršenom tehničkom pregledu, koji je osnov za obračun naknade, a naknade za rad ovih komisija finansira se od uplata pravnih lica kod kojih se vrši tehnički pregled.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 1.437.319 KM.

Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera i ostalih rashoda dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet za 2022. godinu	Izvršenje 2022. godine	Izvršenje u 2021. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.492.613	1.437.319	969.925
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	357.200	343.465	331.806
2.	Tekući transferi pojedincima	271.850	238.976	222.246
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	225.670	209.687	143.200
4.	Subvencije javnim preduzećima	532.874	525.051	232.250
5.	Subvencije privatnim preduzećima	41.697	41.697	24.996
6.	Transferi u inostranstvo	5.000	5.000	11.500
7.	Ostali tekući rashodi	58.322	73.443	3.927

²⁶ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 7/21

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrđen je način realizacije po vrstama (na osnovu programa rada javnih ustanova, javnog poziva, odluka ili ugovora potpisanih sa javnim ustanovama).

Tekući transferi drugim nivoima vlasti u najvećem dijelu odnose se na transfer za Centar za socijalni rad (342.466 KM). Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da se sredstva namijenjena za realizaciju programa socijalne zaštite u skladu sa zakonima i drugim propisima koji regulišu ovu oblast realizuju putem JU Centar za socijalni rad Breza, koja će u okviru svoje nadležnosti i djelokruga rada davati naloge za isplatu.

Korisniku su se sredstva doznavačavala u mjesečnim tranšama na ime finansiranja redovnog rada Centra i za isplate korisnicima iz oblasti socijalne zaštite koji ostvaruju pravo na osnovu propisa. Najveći dio ovih sredstava odnosi se na finansiranje plata i naknada uposlenih u Centu za socijalni rad (250.380 KM), stalne novčane pomoći (22.928 KM), jednokratne novčane pomoći (33.380 KM) i materijalne troškove (15.743 KM).

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 238.976 KM i najvećim dijelom se odnose na isplate stipendija (146.150 KM) i transferi pojedincima iz oblasti boračko-invalidske zaštite (73.576 KM za isplate vojnih invalidnina i ranjenim borcima).

U okviru stipendija iznos od 121.400 KM odnosi se na stipendije za pripadnike porodica boračke populacije koje finansira Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona, a iznos od 24.750 KM na stipendije studentima koje finansira Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Zeničko-dobojskog kantona.

Ministarstvo za boračka pitanja Kantona u skladu sa Uredbom o stipendiranju redovnog studija branilaca i članova njihovih porodica²⁷, raspisuje Javni poziv za dodjelu stipendija studentima-braniocima i članovima njihovih porodica. Općina provodi konkursnu proceduru i sačinjava prijedlog i končanu bodovnu listu kandidata za dodjelu stipendija koju dostavlja resornom ministarstvu. Odlukom Ministarstva od 7. 3. 2022. godine odobrena su ukupna novčana sredstva Općini za isplatu stipendija za akademsku 2021/2022. godinu za 95 studenata (mjesečno 13.200 KM). Sredstva za isplate stipendija doznavačavaju se Općini iz Budžeta Kantona, a Općina vrši isplatu korisnicima mjesečno na osnovu pojedinačnih rješenja o dodjeli stipendija.

Također, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Zeničko-dobojskog kantona u skladu sa Programom utroška sredstava za stipendiranje studenata raspisuje konkurs za dodjelu stipendija studentima kojim su definisani uslovi i način prijave na konkurs. Općina provodi konkurs i utvrđuje preliminarne i konačne bodovne liste studenata koje dostavlja resornom ministarstvu. Visina stipendije utvrđena je Odlukom Vlade Kantona u iznosu od 750 KM jednokratno po studentu. Sredstva za isplate stipendija se doznavačavaju Općini iz Budžeta Kantona.

Uvidom u dokumentaciju za odabrani uzorak za dodjelu stipendija za studente i za pripadnike porodica boračke populacije nismo utvrdili nepravilnosti.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 209.687 KM. Najveći dio ovih transfera odnosi se na realizaciju sredstava za podršku projektima sportskih klubova i udruženja s područja Općine (109.770 KM), grantovi sredstvima boračkih i drugim udruženjima od posebnog značaja (44.000 KM) i za podršku projektima nevladinih i udruženja građana sa područja Općine za projekte iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije i humanitarnog rada (26.560 KM).

U okviru transfera za podršku projektima sportskih klubova i udruženjima najveći dio odnosi se na sredstva odobrena za: Fudbalski klub Rudar (32.000 KM), Fudbalski klub Mladost (20.000 KM), Odbojkaški klub 1934 Breza (14.000 KM) i šahovski klub Preporod (6.000 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da se sredstva za sportske aktivnosti doznavačavaju korisnicima na osnovu Programa za sport koji usvaja Vijeće na prijedlog koji sačinjavaju načelnik, Služba za finansije, inspeksijske poslove i opću upravu i Komisija za raspodjelu sredstava sportskim udruženjima i klubovima na osnovu utvrđenih kriterija uz aktivno učešće Sportskog saveza Općine. Interventna sredstva iz Odluke o rasporedu sredstava, raspoređuju se na zahtjev korisnika, po

---

²⁷ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kanona“, br. 4/14, 1/18 i 15/21

zaključcima/odlukama načelnika na prijedlog Službe za finansije inspeksijske poslove i opću upravu.

Odlukom Vijeća o načinu i postupku raspodjele sredstava za finansiranje sportskih aktivnosti²⁸ utvrđen je način i postupak raspodjele sredstava u oblasti sporta. Odlukom je definisano ko ima pravo na prijavu na poziv, za koje oblasti se sredstva dodjeljuju, dokumentacija koja se dostavlja uz prijavu na javni poziv, te da kriterije za raspodjelu sredstava i prijedlog programa za korištenje budžetskih sredstava utvrđuje komisija koju imenuje načelnik. Također, definisano je da se izuzetno sredstva mogu koristiti i za finansiranje istaknutih sportista koji ostvaruju vrhunske rezultate, a pravo se ostvaruje na osnovu javnog poziva uz prijavu matičnog kluba. Odlukom je utvrđena obaveza korisnicima da opravdaju utrošak sredstava uz pismeni finansijski izvještaj s računima u roku od 30 dana od realizacije sportskih aktivnosti.

Javni poziv za dostavljanje prijave za dodjelu sredstava raspisan je 29. 3. 2022. godine. Komisija za način i postupak raspodjele sredstava za finansiranje sportskih aktivnosti imenovana je rješenjem načelnika od 5. 5. 2022. godine. Kriteriji za raspodjelu sredstava i bodovi koje je utvrdila i primjenjivala Komisija su: 1. broj aktivnih/registrovanih članova (od 5 do 45 bodova ovisno o broju registrovanih takmičara); 2. broj sekcija koje su uključene u redovan takmičarski sistem (od 5 do 30 bodova ovisno o sekciji); 3. rang takmičenja seniorske ekipe (od 50 do 200 bodova ovisno o nivou lige u kojoj se takmiči); 4. rang takmičenja na turnirskim takmičenjima (50 i 100 bodova); 5. kadrovska struktura kluba (treneri) (od 25 do 75 ovisno o licenciranim trenerima) i 6. korektivni faktor (od 0,5 do 2,2 ovisno o oblasti sporta).

Prema prezentiranim zapisnicima Komisije na javni poziv ukupno je pristiglo 19 prijave (17 pravnih lica, a 2 prijave pojedinaca –reprezentativaca), od kojih su četiri prijave odbijene jer nisu dostavili svu traženu dokumentaciju. Komisija je sačinila prijedlog raspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 100.000 KM za 15 korisnika sa predloženim iznosima (od 500 KM do 32.000 KM), a predviđena su interventna sredstva u iznosu od 20.000 KM. Na osnovu prezentirane dokumentacije nismo se uvjerali na koji način je broj bodova uticao na utvrđivanje visine sredstava po korisniku. Vijeće je 2. 6. 2022. godine usvojilo Odluku o usvajanju Programa raspodjele sredstava za finansiranje sportskih aktivnosti. Sredstva su korisnicima odobrena na osnovu odluka načelnika, a nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze. Za odabrani uzorak korisnici su dostavili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava zajedno sa pratećom dokumentacijom.

Sredstva boračkim udruženjima i udruženjima od posebnog značaja realizirana su u ukupnom iznosu od 44.000 KM. Najveći iznos odobrenih sredstava odnosi se na: Muslimansko dobrotvorno društvo Merhamet (7.000 KM), Dobrovoljno Vatrogasno društvo Breza (6.000 KM), Udruženje boraca 304 brigade (5.500 KM) i udruženje penzionera (4.000 KM).

Odlukom Vijeća o proglašenju udruženja i fondacija od posebnog interesa za Općinu utvrđena su udruženja i fondacija o posebnog interesa za Općinu Breza (ukupno 17 korisnika) i da će se finansiranje rada udruženja od posebnog interesa vršiti prema propisanoj proceduri izrade Budžeta Općine. U skladu s navedenom Odlukom, udruženja su dostavila traženu dokumentaciju (statut, dokaz o broju članova i sl.), a prilikom sačinjavanja nacrtu Budžeta dostavili su svoje zahtjeve za finansiranje. Odlukom o raspodjeli sredstava za udruženja i fondacije od posebnog interesa Općine utvrđena je raspodjela ovih sredstava, te obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku sredstava do kraja januara naredne godine koje Vijeće razmatra. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su u pojedinim slučajevima udruženja nisu dostavila izvještaje o utrošku sredstava u propisanom roku, a do okončanja revizije Vijeće nije razmatralo ove izvještaje.

Transfer udruženjima iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada i ostalih oblasti realiziran je u iznosu od 26.560 KM. U okviru ovog transfera odobrena su sredstva: udruženju za promociju odgoja i obrazovanja Naša ideja (10.000 KM), kulturno umjetničkom društvu Mirsad Hajduković (6.550 KM), Omladinskom centru Desnek (2.200 KM) i planinarskom društvu Budoželj (2.000 KM).

²⁸ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 4/21

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se ova sredstva raspodjeljivati na osnovu Programa za 2022. godinu, a Odlukom o načinu raspodjele sredstava za sufinansiranje projekata udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada i ostalih oblast²⁹ utvrđen je način i postupak raspodjele sredstava uz obavezu raspisivanja javnog poziva i donošenja programa utroška sredstava.

Utvdili smo da su se sredstva transfera za projekte nevladinih i udruženja sa područja općine iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada i ostalih udruženja u 2022. godini u iznosu od 26.560 KM odobravala korisnicima po pojedinačnim odlukama načelnika, bez javnog oglasa i programa utroška sredstava, što nije u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta i Odlukom o načinu raspodjele sredstava za sufinansiranje projekata udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada i ostalih oblasti.

Subvencije javnim preduzećima realizovane su iznosu od 525.051 KM, a najvećim dijelom odnosi se na sredstva odobrena JP „Komunalno“ d.o.o. Breza (228.525 KM), JU za predškolski odgoj i obrazovanje Umihana Čuvidina (116.100 KM), JU Centar za djecu i odrasle sa posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona (16.800 KM) i JU Opća biblioteka Muhamed Kantardžić (26.200 KM).

Budžetom su utvrđene javne ustanove i iznosi koji su im odobreni, a realizacija se vrši u mjesečnim tranšama. Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrđeno je da će se sredstva za javne ustanove realizirati na osnovu njihovih programa rada i planova koje usvaja Vijeće, kao i da će se sredstva JU Opća biblioteka Muhamed Kantardžić i JU Centar za djecu i odrasle sa posebnim potrebama Kantona realizovati u skladu s Ugovorom zaključenim između Općine i javnih ustanova.

Revizijom smo utvrdili da je sa JU Centar za djecu i odrasle sa posebnim potrebama Kantona zaključen ugovor na osnovu kojeg se vrši doznačavanje sredstava. Sa JU za predškolski odgoj i obrazovanje Umihana Čuvidina i JU Opća biblioteka Muhamed Kantardžić nisu zaključeni ugovori kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze, a sredstva su se realizovala u mjesečnim tranšama na osnovu ukupno planiranih sredstava bez donošenja pojedinačnih odluka ili druge dokumentacije o odobravanju sredstava na osnovu koje je vršena realizacija transfera.

S obzirom na to da nije zaključen ugovor sa JU Opća biblioteka Muhamed Kantardžić, nije postupljeno u skladu s Odlukom o izvršavanju Budžeta. Utvrdili smo da nije u svim slučajevima osigurana vjerodostojna dokumentacija (zahtjev korisnika, odluka ili drugi akt o odobravanju sredstava) na osnovu koje se odobravaju i evidentiraju transferi za JU za predškolski odgoj i obrazovanje Umihana Čuvidina i JU Opća biblioteka Muhamed Kantardžić. Do okončanja revizije korisnici nisu dostavili izvještaje o utrošku sredstava i izvještaje o radu koje usvaja Vijeće.

Sredstva u iznosu od 203.525 KM odobrena su JP Komunalno Breza na osnovu odluka načelnika za izmirenje dijela dugovanja i tekuće poslovanje preduzeća. Naime, Budžetom za 2022. godinu ovaj transfer planiran je u iznosu od 16.000 KM (na ime kreditnog dugovanja - projekat Milkino Vrelo), a izmjenama i dopunama Budžeta uvećan je na 218.525 KM.

S korisnikom sredstava nije zaključen ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze, te osigurali preduslovi za nadzor nad utroškom sredstava. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je JP „Komunalno“ d.o.o. Breza kao dokaz o utrošku sredstava dostavilo samo izvode banaka bez prateće dokumentacije, zbog čega ne možemo potvrditi da je osiguran adekvatan nadzor nad utroškom ovih sredstava, što nije u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.

U okviru ovog transfera iskazan je i iznos od 25.000 KM koji se odnosi na izdatke za otplatu kredita za sanaciju komunalne infrastrukture, Sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ (detaljnije opisano u tački 6.2.4 Izvještaja). Zbog navedenog otplate kredita nisu iskazane na odgovarajućim kontima, što je imalo za posljedicu da finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda i izdataka po vrstama i nije u skladu s kontnim planom koji je dio Pravidnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

---

²⁹ „Sl. glasnik Općine Breza“, br. 4/21

Drugi tekući rashodi - ostali grantovi povrati i drugo iskazani su u iznosu od 73.443 KM, a odnose se na rashode po osnovu rješenja o izvršenju sudskih postupaka i naknadu troškova postupka po presudama nadležnog suda. Ovi rashodi iskazani su više za 5.111 KM u odnosu na plan, jer Budžetom nisu planirana sredstva u dovoljnom iznosu. Značajan dio ovih rashoda odnosi se izvršne postupke po tužbama dobavljača (21.185 KM) i na sudske troškove po osnovu tužbi (fizičkih lica) u vezi sa postupcima harmonizacije (40.719 KM).

Općina dodjelu tekućih transfera za projekte nevladinih i udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada i ostalih udruženja u 2022. godini u iznosu od 26.560 KM nije realizirala na osnovu javnog poziva i programa utroška, što nije u skladu s Odlukom o izvršavanju Budžeta i Odlukom o načinu raspodjele sredstava za sufinansiranje projekata udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, kulture, demokratije, humanitarnog rada i ostalih oblast. Pojednim javnim ustanovama sredstva su doznačena u tranšama u visini planiranih sredstava bez vjerodostojne dokumentacije na osnovu koje se odobravaju i evidentiraju transferi. Utvrdili smo da sa javnim preduzećem i određenim javnim ustanovama nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala obaveza i način izvještavanja o utrošku sredstava i obezbijedio preduslov za nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava, što je obaveza propisana članovima 46. i 57. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *raspodjelu tekućih transfera za udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke i ostalih oblasti vršiti na osnovu javnog poziva i programa utroška sredstava, u skladu s Odlukom o načinu o načinu raspodjele sredstava za sufinansiranje projekata udruženja iz oblasti kulture, obrazovanja, nauke, demokratije, humanitarnog rada i ostalih oblasti;*
- *transfere za javne ustanove odobravati i iskazivati na osnovu vjerodostojne dokumentacije, a sa svim javnim ustanovama i javnim komunalnim preduzećem ugovorom utvrditi prava i obaveze i način izvještavanja o utrošku sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 64.578 KM i najvećim dijelom odnose se na kapitalni transfer javnim preduzećima i ustanovama (41.578 KM). Sredstva u iznosu od 31.579 KM odobrena su JU „Dom zdravlja Breza“ a korisnik i visina sredstava utvrđeni su Budžetom. Na osnovu odluke načelnika odobrena su sredstva korisniku sa kojim je zaključen Ugovor o prenosu sredstava na ime realizacije projekta poboljšanja energetske efikasnosti u javnom sektoru. Korisnik je dostavio izvještaj i dokaz o namjenskom utrošku sredstava.

6.1.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 16.476 KM, a odnose se na plaćene kamate po osnovu ugovora o kreditu i obavijesti Razvojne banke FBiH o dospijeću rate kredita za realizaciju projekta „Rješavanje vodosnabdijevanja Općine Breza sa izvorišta Mala Rijeka“ (detaljnije opisano u tački 6.2.4. Izvještaja).

6.1.2.6 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 1.802.174 M. Ovi izdaci odnose se na nabavku: građevina (1.416.438 KM), opreme (317.370 KM) i stalnih sredstava u obliku prava (68.365 KM).

U okviru nabavke građevina najznačajnije se odnose na: izdatke za objekte vodovoda i kanalizacije (477.084 KM), puteve i mostove (342.633 KM), vanjsku rasvjetu i trotoare (314.474 KM) i ostale građevine (254.777 KM).

Najznačajniji izdaci iz oblasti vodosnabdijevanja i kanalizacionog sistema odnose se na rekonstrukciju vodovoda Župča za fazu II i III (200.655 KM) i sistem odvodnje-kanalizacione mreža Gornja Breza (151.946 KM). U okviru vanjske rasvjete i trotoara najznačajniji izdaci odnose se na realizaciju projekta rekonstrukcije Trga rudara (160.707 KM), a u okviru pozicije puteva i mostova na radove na izgradnji kružnog toka odnosi se 139.265 KM i sanaciju više lokalnih i nekategorisanih cesta (247.084 KM).

Postupci i procedure nabavki stalnih sredstava i realizacija ugovora obrazloženi u tački 7. Izvještaja.

6.1.2.7 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 210.276 KM i odnose se izdatke za otplatu kredita po ugovoru o kreditu za finansiranje projekta „Vodosnabdijevanje Općine Breza sa izvorišta Mala Rijeka“, koji su evidentirani na osnovu ugovora o kreditu i obavijesti o otplati kredita Razvojne banke FBiH. Izdaci za otplatu dugova manje su iskazani za 25.000 KM s obzirom na to da je otplata kredita za sanaciju komunalne infrastrukture, Sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ iskazana na poziciji tekućih transfera.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2022. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Planirano za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	6.412.473	6.430.234	5.200.414	100
I.1.	Prihodi od poreza	3.672.984	3.749.370	3.050.741	102
I.2.	Neporezni prihodi	1.413.284	1.227.319	1.019.242	99
I.3.	Primljeni transferi	1.362.205	1.453.545	1.130.431	109
II	RASHODI	4.232.640	4.139.995	3.641.821	98
II.1.	Tekući rashodi	2.658.448	2.621.622	2.628.301	99
II.2.	Tekući grantovi	1.492.613	1.437.319	969.925	96
II.3.	Kapitalni grantovi	59.579	64.578	37.850	108
II.4.	Izdaci za kamate	17.000	16.476	25.745	97
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	5.000			
III	TEKUĆI SUFICIT I /DEFICIT– II	2.179.833	2.290.239	1.558.593	105
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	1.545.547	1.802.174	842.763	117
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.545.547	1.802.174	842.763	117
117V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	634.286	488.065	715.830	77
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	210.276	210.276	138.953	100
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	210.276	210.276	138.953	100
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	424.010	277.789	576.877	66

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	1.576.180	1.808.383	
--	------------------	------------------	--

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 2.290.239 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 6.430.234 KM, a rashodi u iznosu od 4.139.995 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2022. godinu u iznosu od 277.789 KM, budući da su prihodi iskazani u iznosu od 6.430.234 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 6.152.445 KM.

U Bilansu stanja na datum bilansa iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) u iznosu od 1.576.180 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 232.203 KM. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima manje je iskazan za 45.586 KM u odnosu na ostvareni finansijski rezultat tekuće godine, s obzirom da su izvršena korektivna knjiženja u korist i na teret finansijskog rezultata.

Finansijski rezultat 2022. godine više je iskazan za najmanje 156.874 KM, budući da su u ovom iznosu priznati primljeni transferi ostalih nivoa vlasti iako su ova sredstva uplaćena u 2023. godini. Također, utvrdili smo da se iznos od 63.278 KM odnosi na neutrošena namjenska sredstva od naknada za spašavanje i nesreće koja su u ranijem periodu priznati kao prihod iako nisu realizirani, zbog čega su neraspoređeni višak rashoda nad prihodima i kratkoročna razgraničenja manje iskazani za navedeni iznos. **Zbog navedenog, neraspoređeni višak rashoda na prihodima manje je iskazan za 220.152 KM, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- **izvršiti analizu iskazanog viška rashoda nad prihodima, utvrditi iznos priznatih namjenskih prihoda koji nisu utrošeni za predviđene namjene i provesti odgovarajuća korektivna knjiženja.**

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.729.269 KM od čega se na novčana sredstva odnosi 1.008.068 KM, kratkoročna potraživanja (719.444 KM) i kratkoročne plasmane (1.757 KM).

6.2.1.1 Novčana sredstva

U bilansu stanja novčana sredstva iskazana su u iznosu od 1.008.068 KM od čega se na novčana sredstva na žiro računu odnosi 978.858 KM, prelazni račun 29.171 KM i sredstva blagajne 39 KM. Prema prezentiranom pregledu Općina kod UniCredit banke d.d. Mostar ima otvoren depozitni račun i devet transakcijskih računa od kojih je stanje na glavnom transakcijskom računu za obavljanje platnih transakcija Općine iskazano u iznosu od 978.858 KM. Na ostalim računima najznačajnije stanje iskazano je na računu za BIZ- boračko invalidsku zaštitu (18.206 KM) i namjenski račun otvoren za realizaciju projekta Jačanje uloge u mjesnim zajednicama u BiH (10.837 KM). Općina posjeduje i jedan račun koji je neaktivan a za koje nisu poduzete aktivnosti za zatvaranje. Iskazana stanja novčanih sredstava usaglašena su sa izvodima banaka.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je, u skladu s propisima za prikupljanje naknada za spašavanje i nesreće, otvoren poseban namjenski račun, ali se sredstva po ovom osnovu prenose sa depozitnog računa na transakcijski račun Općine, a ne na ovaj namjenski račun. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Revizijom smo utvrdili da sredstva u iznosu od najmanje 216.678 KM na datum bilansa nisu bila raspoloživa za propisane namjene jer su se u ranijem periodu koristila za izmirivanje tekućih obaveza. Prema prezentiranoj dokumentaciji, na osnovu odluka načelnika iz 2018. godine odobreno je korištenje namjenskih sredstava za izgradnju skloništa i privatizacije stanova do utvrđivanja utroška za njihovu namjenu (po ovom osnovu na datum bilansa iskazani iznos na razgraničenim prihodima iznosi 111.285 KM). Pored toga, odlukom o pozajmici iz januara 2020. godine odobreno je korištenje dijela namjenskih sredstava koja se odnose na realizaciju projekta istražno-eksploatacionih radova termomineralne vode Sedra za tekuće poslovanje i definisano je da će se vratiti do 31. 12. 2020. godine. Međutim, nije izvršen povrat ovih sredstava u iznosu od 50.681 KM.

Preporuke:

- *sredstva od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća prenositi sa depozitnog na poseban namjenski račun otvoren za ove namjene u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.*
- *u slučaju korištenja namjenskih novčanih sredstava u druge svrhe, izvršiti povrat kako bi ona bila raspoloživa za korištenje u propisane namjene.*

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 719.444 KM, čine ih potraživanja od pravnih osoba (646.305 KM) i ostala potraživanja (73.139 KM).

Potraživanja od pravnih osoba najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Rudnika Mrkog uglja Breza (u dajem tekstu: RMK Breza) u iznosu od 470.275 KM, potraživanja koja su iskazana na osnovu zaključenih ugovora s drugim nivoima vlasti o finansiranju realizacije projekta (156.874 KM, detaljnije opisano u tački 6.1.1.3 Izvještaja) i potraživanja od pravnih lica iz ranijeg perioda (19.158 KM).

Potraživanja od RMK Breza evidentirana su krajem 2022. godine, a odnose se na dug za komunalnu naknadu iz tekuće i ranijeg perioda (po rješenjima za period od 2019. do 2022. godine). U augustu 2022. godini između Općine i RMK Breza zaključen je Sporazum o isplati duga kojim je utvrđen ukupan iznos duga 421.232 KM, te je utvrđena obaveza otplate duga u 12 mjesečnih rata po 21.000 KM, počev od 15. 9. 2022. godine. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je RMK Breza u 2022. godini u skladu sa sporazumom izvršio uplatu četiri rate (ukupno 84.000 KM), te stanje duga na 31. 12. 2022. godine iznosi 337.232 KM. Utvrdili smo da knjigovodstveno evidentiranje potraživanja od RMK nije izvršeno na osnovu zaključenog sporazuma već po pomoćnoj evidenciji koja nije bila ažurirana, niti je u knjigovodstvenim evidencijama izvršeno umanjenje duga po osnovu uplata od korisnika. **S RMK nije izvršeno usklađivanje potraživanja na datum bilansa, što ima za posljedicu da su potraživanja nerealno iskazana i nije postupljeno u skladu s računovodstvenim principima tačnosti i istinitosti koji su propisani Uredbom o računovodstvu u FBiH. Zbog navedenog potraživanja na datum bilansa po ovom osnovu više su iskazana za 133.043 KM.**

Potraživanja u iznosu od 19.158 KM odnose se na potraživanja od JKP Breza (11.617 KM) i Eko krug (7.539 KM) iz ranijeg perioda, koja nisu preknjižena na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja niti je prezentirana dokumentacija da su poduzete aktivnosti na njihovoj naplati i ocjeni naplativosti istih.

U 2022. godini izvršeno je isknjižavanje potraživanja po osnovu zakupa od Udruženja klub za praktično streljaštvo, taktički trening i ekstremne sportove „Black Wolf“ Sarajevo u iznosu od 44.566 KM a koje se odnosi na perioda 2014-2017. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji u 2018. godine između načelnika i Udruženja zaključena je Vansudska nagodba o načinu rješavanja sudskog spora kojim je definisano da nemaju međusobnih obaveza i potraživanja te je povučena tužba po ovom sporu Rješenjem Općinskog suda Sarajevo iz 2018. godine. Međutim, od tog perioda nije bilo aktivnosti za usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a ova potraživanja su isknjižena ali nije donesena odluka o otpisu potraživanja kako je to propisano članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Utvrđili smo da se u Glavnoj knjizi Općine ne evidentiraju potraživanja po osnovu naknade za komunalnu naknadu (osim za RMK Breza). Prema prezentiranim pomoćnim pregledima Službe za finansije ukupna potraživanja po ovom osnovu komunalne naknade na datum bilansa iznose najmanje 231.714 KM. Potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora i stanova, naknada po osnovu rente i uređenja građevinskog zemljišta se ne evidentiraju a prihodi po ovom osnovu se priznaju pri uplati naknada.

Nije evidentirano potraživanje (101.688 KM) po osnovu zaključenog ugovora i aneksa ugovora u 2022. godine, kojem je investitoru „Termo-beton“ d.o.o. Breza odobreno plaćanje naknade za pogodnost- rente u 12 rata.

Također, nisu knjigovodstveno evidentirana potraživanja po izvršnim sudskim postupcima koje je pokrenula Općina. Prema pregledu Općinskog pravobranilaštva u toku su izvršni postupci ukupne

vrijednosti 389.564 KM (period 2013-2022. godine) koji nisu naplaćena najvećim dijelom zbog nepostojanja sredstava i imovine za namirenje (blokirani računi, imovina pod hipotekom).

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinственном organu uprave Općine Breza, Općina ima obavezu da prati naplatu potraživanja i poduzima sve zakonom propisane radnje za njihovu naplatu, a po isteku ugovorenog roka i poduzetih propisanih radnji za naplatu, koji ne može biti duži od šest mjeseci, kratkoročna potraživanja potrebno je preknjižiti na sumnjiva i sporna. S obzirom na to da se dio potraživanja odnosi na raniji period, konstatovali smo da, iako su trebala biti, nisu preknjižena na sumnjiva i sporna potraživanja niti je prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi potvrdili da su poduzete aktivnosti za njihovu naplatu, te izvršena procjena naplativosti i osnovanosti iskazivanja potraživanja i poduzete aktivnosti u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

U knjigovodstvenim evidencijama nisu iskazana sva potraživanja i potcijenjena su najmanje za 333.402 KM (komunalne naknade, naknade za rentu za koje je odobreno plaćanje na rate). Također, ne vrši se usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, zbog čega su iskazana potraživanja u većem iznosu od 133.043 KM. Nije uspostavljena sveobuhvatna i detaljna evidencija o pojedinačnim potraživanjima i poduzetim aktivnostima na njihovoj naplati. Shodno tome, kratkoročna potraživanja nisu realno iskazana i nije osigurano poštovanje računovodstvenih načela tačnosti, istinitosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta FBiH.

Kratkoročna potraživanja nisu tačno iskazana u iznosu od najmanje 200.359 KM jer potraživanja po osnovu komunalne naknade i naknade za rentu nisu evidentirana, niti se vrši usklađivanje potraživanja na datum bilansa. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***sva potraživanja evidentirati u Glavnoj knjizi, izvršiti analizu iskazanih potraživanja, dospjela potraživanja preknjižiti na sumnjiva i sporna te poduzeti aktivnosti za njihovu naplatu u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.2.2 Stalna sredstva

U knjigovodstvenim evidencijama Općine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 16.254.419 KM (nabavne vrijednosti 16.845.134 KM, ispravke vrijednosti 590.715 KM). Utvrdili smo da u obrascu Bilansa stanja nisu preuzeta stanja iz Glavne knjige trezora, jer su nabavna vrijednost stalnih sredstava i ispravka vrijednosti sredstava više iskazani za iznos od 65.526 KM, što u konačnici ne utiče na iskazanu sadašnju vrijednost stalnih sredstava.

Strukturu nabavne vrijednosti stalnih sredstava čine: zemljište (1.373.364 KM), građevine (12.507.735 KM), oprema (1.245.897 KM), stalna sredstva u obliku prava (727.226 KM), ostala sredstva (9.503 KM) i sredstva u pripremi (981.410 KM).

Vrijednost stalnih sredstava manja je od izvora stalnih sredstava za 229.352 KM, a neslaganje je iskazano i u početnom stanju te se prenosi iz ranijeg perioda.

U okviru *građevina* u najvećoj mjeri iskazana je nabavna vrijednost zgrada (1.450.747 KM), ostalih građevina (692.617 KM), stanova (180.036 KM), vanjske rasvjete i trotoara (1.425.900 KM), cesta i mostova (2.032.952 KM), objekata vodovodne infrastrukture (1.621.615 KM) i ostalih objekata (3.229.038 KM). Na poziciji cesta i mostova iskazana je vrijednost izgradnje novih cesta i ulaganja u rekonstrukciju i izgradnju postojeće cestovne infrastrukture, ali nije utvrđena struktura i pojedinačna vrijednost svih cesta (lokalnih i nekategorisanih) koje su u nadležnosti Općine u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Zakona o cestama FBiH. U okviru objekata vodovodne i kanalizacione infrastrukture iskazana su ulaganja za izgradnju vodovodne infrastrukture iz ranijeg perioda koji su dijelom finansirani iz kreditnog zaduženja.

Dio infrastrukture iz oblasti vodoprivrede evidentiran je u poslovnim knjigama JP „Komunalno“ d.o.o. Breza kojem je Općina osnivač, a na osnovu Odluke o prenosu prava korištenja i upravljanja na vodoprivrednim objektima sa Općine Breza na JKP „Breza“ iz Breza (sada JP Komunalno d.o.o. Breza)³⁰. Ovom Odlukom preduzeću je povjereno pravo upravljanja i korištenja nad vodoprivrednim objektima koji su u vlasništvu Općine (crpne stanice, bunari i rezervoari za vode, cjevovodi i razvodna mreža i zemljište).

Prema evidenciji nadležne Službe, Općina je vlasnik ili raspolaže sa ukupno 11 objekata (zgrade u kojima je smještena Općina, zgrade koje koriste JP Komunalno, Centar za socijalni rad, zgrada kulturnog centra, sportsko rekreacioni centar i poslovni prostori). Za deset objekata u zemljišnoknjižnim izvadcima upisano je pravo vlasništva Općine sa udjelom 1/1, a za jednu zgradu Općina nije vlasnik ali raspolaže istom. Za ovaj objekat upisano je pravo vlasništva Sekretarijat – saveza radnika i namještenika rudarske industrije Jugoslavije za BiH u Sarajevu i nije još riješeno pravo vlasništva.

Također, Općina je vlasnik ili raspolaže određenim brojem stanova za koje je, prema prezentiranim zemljišnoknjižnim izvacima (za uzorak), upisano etažno pravo vlasništva Općine, dok u je u pojedinačnim slučajevima upisano državno vlasništvo uz zabilješku da je nekretnina predata u nadležnost Općine.

Utvdili smo da u Glavnoj knjizi nisu evidentirana *osnivačka ulaganja* Općine u JP „Komunalno“ d.o.o. Breza u iznosu od 4.625.893 KM³¹, niti je prezentirano da je Općina s ovim preduzećem zaključila ugovor o međusobnom uređenju prava i obaveza, iako je to propisano tačkom 6. „Odluke o usklađivanju statusa Javnog preduzeća „Komunalno“ d.o.o. Breza sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Zakonom o privrednim društvima“, od 29. 11. 2017. godine.

Obračun amortizacije stalnih sredstava za 2022. godinu nije izvršen niti je vršen u ranijem periodu, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu u budžetu FBiH, a zbog čega nije realno iskazana vrijednost stalnih sredstava i izvora sredstava.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 981.410 KM a odnosi se ne ulaganja u izgradnju sportske dvorane koja nije još završena. Prema dokumentaciji aktivnosti na izgradnji ove dvorane odnose se na period od 2000. godine do 2017. godine a dio je finansiran iz sredstava drugih nivoa vlasti, dio iz donacija a dio iz sredstava Općine. U knjigovodstvenim evidencijama iskazano je ulaganje iz budžetskih sredstava Općine, a od 2019. godini kada je izvršena revizija projektno –tehničke dokumentacije (zbog promjena tehnologije i materijala u građevinarstvu) nije bilo aktivnosti na izgradnji ovog objekta.

U 2019. godini komisija za popis nepokretne imovine Općine (koja je imenovana 2017. godine) sačinila je Izvještaj o radu i dostavila ga načelniku. U Izvještaju je dat pregled popisanog zemljišta i građevina u vlasništvu Općine i javnih dobara- puteva kojima upravlja Općina shodno Zakonu o cestama FBiH u formi tabela koje su prilog Izvještaja a prema stanju zemljišne knjige Općinskog suda u Visokom. U prilogu izvještaja su pregled odnosno popisna lista zemljišta, građevina i cesta u kojima je naveden naziv, broj zemljišnoknjižnog uložka, katastarske čestice i površina, te su priloženi posjedovni listovi i zemljišno knjižni izvadci. Komisija je navela da je potrebno da načelnik, budući da Općina nema knjigovodstvenu evidenciju nepokretne imovine, angažuje stalne sudske vještake odgovarajuće struke da izvrše procjenu vrijednosti popisane imovine kako bi se na osnovu tih procjena navedena imovina evidentirala u knjigovodstvenoj evidenciji Općine. **Nije nam prezentirana dokumentacija da je bilo daljnjih aktivnosti po izvještaju komisije za popis nepokretne imovine Općine.**

U skladu s članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH budžetski korisnici dužni su uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine. Općina nije uspostavila knjigu kapitalne imovine u skladu s navedenim propisima, niti je uspostavljena druga evidencija stalnih sredstava s podacima o pojedinačnim sredstvima, njihovim nabavnim vrijednostima, količinama i drugim podacima. Zbog toga ne možemo potvrditi strukturu sredstava, niti možemo potvrditi koja sredstva su knjigovodstveno evidentirana, a koja nisu, kao i da

³⁰ „Sl. glasnik općine Breza“, br. 4/02 i broj 01/1-02-482/03 od 27. 2. 2003. godine

³¹ Rješenje o izmjenama rješenja o upisu u sudski registar od 6. 4. 2022. godine

je evidentirana sva imovina koja je u vlasništvu Općine ili joj je u skladu s propisima data u nadležnost (zemljište, građevine, ceste, komunalna infrastruktura, osnivački ulog).

Revalorizacija stalnih sredstava

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 13. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinostvenom organu uprave Općine Breza, budžetski korisnici vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se koriguje ako je inflacija na godišnjem nivou mjerenja rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti, a knjiži se tako što se povećava vrijednost stalnih sredstava i njihova ispravka za iznos revalorizacije, a efekti revalorizacije se evidentiraju na potražnoj strani konta izvora stalnih sredstava.

Općina nije izvršila revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu iako je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Prema izjavi odgovorne osobe nije vršena revalorizacija stalnih sredstava iz razloga što se osnovna sredstva ne vode analitički, a početkom 2023. godine poduzete su radnje na pripremi i vođenju analitike osnovnih sredstava. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekt revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 2.657.504 KM. Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike.

S obzirom na to da nije uspostavljena pomoćna knjiga kapitalne imovine, nije vršen obračun amortizacije niti je izvršeno usaglašavanje stalnih sredstava sa izvorima stalnih sredstava, ne možemo potvrditi vrijednost stalnih sredstava i izvora sredstava, kao i njihovu strukturu, u iznosu od 15.854.222 KM koji se odnosi na nabavnu vrijednost zemljišta, građevina, opreme i stalnih sredstava u obliku prava. Također, nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- ***utvrditi stvarno stanje imovine Općine koja je u vlasništvu i nadležnosti Općine (zemljište, stanovi, poslovni prostori, cestovna i komunalna infrastruktura) i knjigovodstveno evidentirati svu imovinu Općine, te vršiti obračun amortizacije stalnih sredstava u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;***
- ***uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;***
- ***izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Jedinostvenom organu uprave Općine Breza.***

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 3.419.878 KM, a čine ih kratkoročna razgraničenja (1.664.815 KM), kratkoročne tekuće obaveze (1.264.840 KM), kratkoročni krediti i zajmovi (155.386 KM) i obaveze prema zaposlenicima (334.837 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 951.619 KM i ostale kratkoročne obaveze (233.857 KM). Iako je dio dobavljača dostavio izvode otvorenih stavki Općina nije iste u roku od osam dana dostavila dobavljačima. Prema sačinjenom pregledu, u okviru obaveza iznos od 135.234 KM odnosi se na obaveza prema dobavljačima iz ranijeg perioda.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničenja po osnovu: neutrošenih namjenskih prihoda i donacija (1.187.001 KM) i potraživanja po osnovu izdatih faktura iz ranijeg perioda i po osnovu sporazuma za dugovanje za komunalnu naknadu sa RMK (477.814 KM).

U okviru kratkoročnih razgraničenja značajan iznos se odnosi na namjenska sredstva koja su uplaćena od drugih nivoa vlasti, na osnovu zaključenih ugovora, za finansiranje realizacije projekta, a koji se kao prihod priznaju pri njihovom utrošku. Najveći iznos odnosi se na sredstva doznačena iz Budžeta FBiH u iznosu od 450.000 KM po Ugovoru o dodjeli pomoći zaključenim sa Federalnim ministarstvom finansija a na osnovu Odluke Vlade o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2022. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa ekonomskog koda „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti“³² (za realizaciju projekata uređenja Trga u Brezi 300.000 KM i 150.000 KM za izgradnju sistema odvodnje otpadnih voda u naselju Šaš, poslovna zona). Iznos od 210.000 KM odnosi se na sredstva od Federalnog ministarstva za prostorno uređenje (za realizaciju projekta „Sanacija dijela LC Breza – Mahmutović rijeka“ 150.000 KM i za provedbu mjera energetske efikasnosti u Općini 60.000 KM), a 176.738 KM od Ministarstva privrede Zeničko-dobojskog kantona (za realizaciju projekta organizacije i izgradnje poslovne zone „Šaš“ 150.000 KM i unapređenje turističke infrastrukture na lokalitetu izletišta Makve 26.738 KM).

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su kratkoročna razgraničenja i neraspoređeni višak rashoda nad приходima na datum bilansa manje iskazani za 63.278 KM s obzirom na to da su namjenska sredstva naknade za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća u ovom iznosu u ranijem periodu priznata kao prihod, iako nisu utrošena za propisane namjene. Preporuka za navedeno data je u tački 6.1.3 Izvještaja.

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 515.755 KM, a odnose se na obaveze po Ugovoru o kreditu za finansiranje projekta „Vodosnabdijevanje Općine Breza sa izvorišta Mala Rijeka“ zaključenog 2002. godine između Općine i Investicijske Banke FBiH (sada: Razvojna Banka FBiH). Aneks ovog ugovora zaključen je 2005. godine. Po ovom kreditu u okviru kratkoročnih obaveza iskazan je dio dospjelih a neizmirenih obaveza u iznosu od 153.386 KM. Na datum bilansa stanje duga iznosi 669.141 KM (glavnica) i usaglašeno je sa Razvojnou bankom FBiH.

Ugovorom i aneksom ugovora o kreditu odobren je iznos od 437.000 KD (kuvajtski dinari), rok povrata od 22 godine i kamatnom stopom od 3,5% godišnje.

Zakonom o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine za 2022. godinu utvrđeno je da je plaćanje obaveza iz osnova vanjskog i unutrašnjeg prvo na listi prioriteta izvršenja Budžeta.

Utvdili smo da je Općina dospjele obaveze (glavnicu i kamatu) evidentirala na poziciji izdataka za otplate (grupa 823) i izdacima za kamate (grupa 616), ali u ranijem periodu nije vršena redovna otplata kredita niti je otplata vršena u visini dospjelog anuiteta već u pojedinačnim iznosima od 10.000 KM do 15.000 KM. Revizijom smo utvrdili da ukupno dospjele a neizmirene obaveze na datum bilansa iznose 359.452 KM (glavnica), zbog čega konstatujemo da nisu poštovani prioritet izvršavanja Budžeta.

³² „Sl. novine FBiH“, br. 63/22

U 2022. godini izvršen je prenos samo dijela dospjelih a neizmirenih obaveza sa pozicije dugoročnih na kratkoročne obaveze u iznosu od 153.386 KM, zbog čega klasifikacija dugoročnih i kratkoročnih obaveza nije tačno iskazana za iznos od 206.066 KM. **Budući da se dospjele obaveze po kreditu nisu blagovremeno izmirlive, konstatujemo da nisu poštovani prioriteti izvršenja Budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Također, nije dosljedno postupljeno u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor u dijelu koji se odnosi na knjigovodstveno evidentiranje kamata po kreditu i prenosu cjelokupnog iznosa dospjelih obaveza dugoročnih kredita, po anuitetima, na poziciju kratkoročnih obaveza.**

Utvdili smo da Općina nije knjigovodstveno evidentirala dugoročne obaveze po osnovu Ugovora o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture, Sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ (kredit broj 1013/99, partija IDA – 2148), koji je 1998. godine Općina zaključila s Vladom FBiH.

Ugovorom je utvrđeno da su sredstva kredita odobrena za realizaciju projekta vodoopskrbe sistema Breza i izgradnje cjevovoda od Milkinog Vrela do uređaja za pročišćavanje vode u Brezi. Ukupan iznos sredstava kredita je 319.268 USD, rok otplate kredita 30 godina uz osam godina grejs perioda i otplate u polugodišnjim anuitetima, počev od aprila 2006. godine.

Stanje duga po ovom kreditu na datum bilansa po podacima Razvojne banke iznosi 345.262 KM.

U 2022. godini Općina je izvršila plaćanje prema Razvojnoj banci FBiH na osnovu ugovora o kreditu i obavijesti o dospjeću rate/anuiteta na ime otplate ovog kredita (ukupno plaćeno 25.000 KM). Izdaci za otplatu po ovom kreditu budžetom se planiraju i knjigovodstveno evidentiraju u okviru pozicije subvencije javnim komunalnim preduzećima (grupa 6144), umjesto na izdacima za otplatu kredita (grupa 823) i izdacima za kamate (grupa 616), što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog u finansijskim izvještajima nisu tačno iskazani izdaci za otplatu kredita, izdaci za kamate i tekući transferi, a za otklanjanje ove nepravilnosti data je preporuka u tački 5.1. Izvještaja.

U finansijskim izvještajima za 2022. godinu dugoročne obaveze su iskazane manje, a izvori sredstava više za iznos od 345.262 KM, s obzirom na to da obaveze po ugovoru o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture, Sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“, nisu knjigovodstveno evidentirane. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Članom 14. Pravilnika o evidenciji vanjskog duga u FBiH³³ utvrđeno je da su općinske službe dužne, u roku od 20 dana po isteku svakog kvartala, Federalnom ministarstvu finansija dostaviti podatke o vanjskom dugu na propisanim obrascima. **Općina nije sačinjavala i dostavljala izvještaje o dugu Federalnom ministarstvu finansija, što nije u skladu sa spomenutim Pravilnikom.**

Budući da obaveze po osnovu ugovora o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture, Sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“, nisu knjigovodstveno evidentirane u iznosu od 345.262 KM, dugoročne obaveze i izvori sredstava u Bilansu stanja ne sadrže tačne podatke. Također, otplate za ovaj kredit nisu planirane i knjigovodstveno evidentirane na propisanim pozicijama, a kamate po kreditu ne evidentiraju se na kontu dugoročna razgraničenja. Izvještaj o vanjskom dugu nije sačinjen i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, što nije u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH, Uredbom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *dugoročne obaveze po osnovu kredita za sanaciju komunalne infrastrukture kao i kamate po osnovu kredita knjigovodstveno evidentirati u Glavnoj knjizi Općine, te dospjele obaveze po dugoročnim kreditima preknjižavati na konto kratkoročnih obaveza u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor FBiH;*
- *izvještaje o dugu dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.*

---

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 14/08

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori sredstava iskazani su u iznosu od 14.063.777 KM, a odnose se na izvore sredstava (15.509.311 KM), ostale izvore sredstava (118.312 KM), izvore sredstava rezervi (12.334 KM) i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (1.576.180 KM).

Izvore sredstava čine izvori stalnih sredstava u iznosu 16.025.066 KM (potražni saldo) i primici od zaduživanja 515.755 KM (dugovni saldo a odnosi se na knjigovodstveno evidentirane dugoročne obaveze).

Izvori stalnih sredstava (16.025.066 KM) u odnosu na sadašnju vrijednost stalnih sredstava (16.254.418 KM) iskazani su manje za 229.352 KM, a neslaganje je iskazano u početnom stanju i prenosi se iz ranijeg perioda za koje nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi utvrdili na šta se odnosi navedena razlika.

Također, na poziciji ostali izvori sredstava (konto 521111) i izvori sredstava rezerve (konto 531111) iskazana su salda koja se odnose na raniji period, za koju nam nije prezentirana dokumentacija na šta se odnosi i iz kojeg perioda su ova stanja.

Budući da knjigovodstveno nisu evidentirane obaveze po ugovoru o kreditu za vodosnabdijevanje u iznosu od 345.262 KM, ostali izvori sredstava manje su iskazani za ovaj iznos (tačka 6.2.4. Izvještaja).

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iskazan je u iznosu od 1.576.180 KM, koji ne možemo potvrditi jer je dio primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti priznat u tekućoj godini iako nije uplaćen (156.874 KM), dok je dio namjenskih prihoda od naknada za spašavanje iz ranijeg perioda priznat kao prihod iako nije utrošen za propisane namjene (63.278 KM).

Imajući u vidu da su utvrđena odstupanja između stalnih sredstava i izvora sredstava, da su u okviru izvora sredstava iskazani ostali izvori i sredstva rezerve za šta nije prezentirana dokumentacija na šta se odnosi, nisu evidentirane sve dugoročne obaveze, niti je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima realno iskazan, konstatujemo da računovodstvene politike nisu dosljedno primijenjene u svim slučajevima, što za posljedicu ima pogrešna iskazivanja u Bilansu stanja.

Preporuka:

- **izvršiti analizu i usaglasiti stanje stalnih sredstava sa njihovim izvorima i preispitati evidentiranja na pozicijama ostalih izvora i sredstava rezerve, te na osnovu konstatovanog i adekvatne dokumentacije provesti korektivna knjiženja.**

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH utvrđena je obaveza da se najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina izvrši popis imovine i obaveza sa ciljem, da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Spomenutim Zakonom propisano je da na kraju popisa komisija sačinjava izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga na razmatranje rukovodiocu za odlučivanje o popisu.

Rješenjima načelnika imenovana je komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara i komisija za popis novčanih sredstava i stanja žiro računa, ali nije donesena odluka o godišnjem popisu, niti o popisu potraživanja i obaveza. Ističemo da Općina nije donijela interni akt kojim bi utvrdio način provođenja popisa imovine i obaveza (određivanje komisije, način i rokovi popisa, način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem).

Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara nije sačinila izvještaj o izvršenom popisu, niti je prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi potvrdili da je izvršen stvarni popis stalnih sredstava odnosno utvrđeno stvarno stanje imovine Općine. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da komisija nije izvršila popis zemljišta, građevina, sredstava u pripremi a sačinila je liste o naturalnom popisu samo za dio sredstava odnosno namještaj i opremu u zgradi Općine za koje u značajnom dijelu nisu pronađeni inventurni brojevi. Shodno tome, konstatujemo da nije izvršen popis stalnih sredstava, što nije u sa Pravilnikom o računovodstvu u budžetu u FBiH.

Nije imenovana komisija za popis potraživanja, obaveza i razgraničenja niti je izvršen njihov popis.

Komisija za popis novčanih sredstava sačinila je Izvještaj o popisu u kojem je konstatovano da je knjigovodstveno stanje usaglašeno sa stvarnim i da stanje po bankovnim izvodima odgovara iskazanom stanju novčanih sredstava. Nije nam prezentirano da je izvještaj usvojen odlukom načelnika.

S obzirom na to da nije izvršen popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza, nije utvrđeno stvarno stanje, nije sačinjen izvještaj o popisu niti je donesena odluka o usvajanju popisa, konstatujemo da nije izvršen popis imovine i obaveza Općine i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **donijeti interni akt o popisu imovine i obaveza, a godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te vršiti usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 6.941.717 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 6.249.580 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 692.137 KM. Stanje gotovine na početku godine iznosilo je 315.931 KM, dok je na kraju godine iznosilo 1.008.068 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki Općine usvojen je Odlukom načelnika od 11. 2. 2022. kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 1.527.814 KM³⁴. U toku godine bilo je ukupno 19 izmjena i dopuna plana. Nakon izmjena i dopuna ukupno planirani iznos nabavki roba, usluga i radova iznosio je 3.465.420 KM. Izmjene i dopune Plana javnih nabavki značajnim dijelom odnose se na postupke koji su uvršteni u plan javnih nabavki, a za koja su sredstva dijelom osigurana od drugih nivoa vlasti (tekuće i ranijih godina).

Prema prezentiranim podacima, nakon provedenih postupaka javne nabavke zaključeni su ugovori u vrijednosti od 2.554.857 KM, od čega putem deset otvorenih postupaka 2.064.799 KM, 18 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponude 378.244 KM i putem 31 direktnog postupka 111.814 KM.

Uzorkom su obuhvaćeni postupci nakon kojih su zaključeni ugovori u vrijednosti 1.370.858 KM i to: četiri otvorena postupaka ukupne ugovorene vrijednosti 1.237.549 KM, dva postupka putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda 115.186 KM i četiri direktna sporazuma 18.123 KM.

Otvoreni postupak javne nabavke radova „Izgradnja kružnog toka 2-spoj R444 i ulice ZAVNOBIH-a“, pokrenut je odlukom načelnika od 23. 3. 2022. godine procijenjene vrijednosti 257.400 KM. Dio sredstava za ovaj projekat osiguran je na osnovu protokola o saradnji sa Ministarstvom za prostorno uređenje, promet i komunikaciju i zaštitu okoline – Kantonalnom direkcijom za ceste u iznosu od 100.000 KM, a 73.000 KM od Fonda za zaštitu okoliša FBiH na osnovu ugovora o dodjeli finansijskih sredstava. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 pravnih lica, a ponude je dostavilo šest ponuđača. Nakon okončane e-aukcije i procedure nabavke između Općine, Kantonalne direkcije za ceste i „Mušibegović gradnja“ d.o.o. Visoko 13. 5. 2022. godine zaključen je ugovor o izvođenju radova u iznosu od 239.265 KM. Ugovoren je rok izvođenja radova od 60 dana od dana uvođenja u posao, s tim da je ugovorena obaveza da se dobavljač uvede u posao najkasnije u roku od 15 dana od stupanja na snagu ugovora. Ugovoreno je plaćanje po privremenim i okončanoj situaciji ovjerenim od nadzornog

³⁴ Vrijednost iskazana sa PDV-om

organa i ugovornih strana te dostavljenih faktura Općini i Direkciji u iznosu sufinansiranja potpisnica ugovora.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, ukupna realizacija ovog ugovora do kraja 2022. godine iznosi 239.265 KM, od čega u knjigovodstvenoj evidenciji Općine evidentirano 139.265 KM (vrijednost fakturiranih radova Općini od ukupnog iznosa, a ostatak je u skladu sa ugovorom fakturisan Direkciji). Dobavljač je uveden u posao 10. 6. 2022. godine, ali su radovi započeli 22. 7. 2022, a okončani 30. 11. 2022, čime nije ispoštovan ugovoreni rok. U toku realizacije ugovora uz saglasnost Općine kao ugovornog organa i na osnovu zahtjeva izvođača radova više puta je prolongiran rok za izvođenje radova zbog usaglašavanja tehničke dokumentacije sa stanjem na terenu, povećanog obima radova na iskopima ispod trase Regionalne ceste R-444 i radova na zaštiti instalacija. **Navedeno ukazuje da nisu u potpunosti ispoštovane odredbe zaključenog ugovora u dijelu ugovorenih rokova.**

Otvoreni postupak javne nabavke radova „Izgradnja kanalizacije u naselju Gornja Breza, faza I“, pokrenut je odlukom načelnika od 28. 6. 2022. godine procijenjene vrijednosti od 180.000 KM. Prema izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije istu je preuzelo 15 pravnih lica, a ponudu je dostavio jedan ponuđač. Između Općine i „Termobeton“ d.o.o. Breza 8. 9. 2022. godine zaključen je ugovor o izvođenju radova u iznosu od 179.938 KM. Ugovoreni je rok izvođenja radova od 60 dana od dana uvođenja u posao. Ugovorena je kazna u slučaju kašnjenja s izvođenjem radova u visini od 1% po danu a najviše do 20% ugovorene vrijednosti, kao i da se neće naplatiti ukoliko je do kašnjenja došlo uslijed više sile pod kojom se podrazumijeva slučaj kada ispunjenje obaveze postane nemoguće zbog vanrednih vanjskih događaja na koje dobavljač nije mogao uticati niti predvidjeti.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, izvođač radova uveden je u posao 28. 10. 2022, a ukupna realizacija ovog ugovora do kraja 2022. godine iznosi 123.228 KM ili 68%, što ukazuje da nije ispoštovan ugovori rok izvođenja radova (tj. do 27. 12. 2022). Općina je na molbu izvođača radova (neposredno prije isteka roka za izvršenje radova) odobrila produženje roka za period od 29.12.2022. godine do 30.4.2023. godine, zbog nemogućnosti izvođenja radova zbog vremenskih uslova. **Zbog navedenog konstatujemo da nisu ispoštovane odredbe zaključenog ugovora u dijelu ugovorenih rokova.**

Otvoreni postupak javne nabavke radova za uređenje Trga rudara Breza pokrenut je Odukom načelnika od 12. 10. 2022. godine procijenjene vrijednosti od 666.900 KM. Na postupak su pristigle tri ponude koje su bile iznad procijenjene vrijednosti, a nakon e-aukcije nije bilo izmjena ponuda. Najpovoljnija ponuda ponuđača „Termobeton“ d.o.o. Breza iznosila je 732.936 KM i veća je od procijenjene vrijednosti za 66.036 KM ili 9,9%. Komisija za nabavke je ukazala da je došlo do rasta cijena na tržištu, da je ponuda u granicama rasta cijena i indeksa cijena na domaćem tržištu, te da će realizacije ugovora biti u narednoj godini zbog čega je moguće planirati nedostajuća sredstava u Budžetu naredne godine i ukoliko ugovorni organ smatra opravdanim predloženo je prihvatanje najpovoljnije ponude i provođenje daljih aktivnosti za zaključenog ugovora. Prihvaćen je prijedlog komisije i donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača za predmetnu nabavku 16. 11. 2022. godine. Na osnovu Odluke zaključen je Okvirni sporazum o javnoj nabavci radova „Uređenje Trga rudara Breza“ 12. 12. 2022. kojim je ugovorena maksimalna vrijednost nabavke u iznosu od 732.936 KM, na period od 12 mjeseci a najkasnije do finansijskog ispunjenja ugovora ugovorenih količina radova, te je utvrđeno da će se na osnovu ovog sporazuma zaključivati pojedinačni ugovor dok sporazum ne stvara nikakve obaveze za ugovorni organ.

Na osnovu okvirnog sporazuma 12. 12. 2022. godine zaključen je prvi pojedinačni ugovor u iznosu od 160.707 KM. Članom 1. ovog ugovora utvrđeno je da je predmet ugovora nabavka, transport i lagerovanje materijala 60% od ukupne vrijednosti za cjeline saobraćajne, arhitekture i vanjskog uređenja i hidroizolacije u skladu s aneksom 3 tenderske dokumentacije, a da će ugradnja navedenih materijala biti predmet drugog pojedinačnog ugovora. Okončana situacija po ovom ugovoru ispostavljena je 27. 12. 2022. godine, koju su ovjerali izvođač radova, nadzorni organ i Općina kao investitor, a u građevinskom dnevniku od istog dana je konstatovano da je izvršena isporuka materijala u skladu s ugovorom. S obzirom na to da tenderskom dokumentacijom nisu utvrđene jedinične cijene i količine posebno za materijal, a posebno za radove ugradnje, da nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi potvrdili da vrijednost ugradnje čini 40% ukupno ugovorene vrijednosti materijala i

ugradnje, te da iz priloga konačnoj situaciji nije moguće utvrditi šta čini ukupnu fakturisanu vrijednost, ne možemo potvrditi da je prvi ugovor zaključen, a konačna situacija ispostavljena u skladu s tenderskom dokumentacijom i zaključenim okvirnim sporazumom.

Drugi pojedinačni ugovor zaključen u januaru 2023. godine kojim je ugovorna vrijednost u ukupnom iznosu od 294.230 KM. Iako je odredbama prvog pojedinačnog ugovora utvrđeno da će predmet ovog ugovora biti i ugradnja prvobitno nabavljenih materijala, to nije učinjeno.

Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da je realizacija ugovora izvršena u skladu s količinama i cijenama koje su definisane ponudom, odnosno predmjerom radova – Aneks broj 3 koji je dio tenderske dokumentacije. Ističemo da je članom 72. stav 5. Zakona o javnim nabavkama definisano da se prilikom dodjele ugovora o nabavci cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi kao i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.

Konstatujemo da je u toku realizacije pojedinih ugovora uz saglasnost Općine vršeno produženje rokova za izvođenje radova zbog izmjena u tehničkoj dokumentaciji i vremenskih uslova, a u pojedinim slučajevima nisu se poštovale odredbe zaključenih ugovora. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je u svim slučajevima kod realizacije ugovora postupljeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i osigurano efikasno korištenje javnih sredstava.

Preporuka:

- ***osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora s dobavljačima u dijelu koji se odnosi na poštovanje ugovorenih rokova i realizaciju predmetne nabavke prema specifikaciji iz tenderske dokumentacije, u cilju efikasnog trošenja javnih sredstava u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.***

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima Općinskog pravobranilaštva za 2022. godinu, protiv Općine pokrenute su tužbe ukupne vrijednosti spora od 65.828 KM, od kojih su najznačajnije tužbe po osnovu naknade štete i tužbe po osnovu duga. Na pravosnažne sudske presude odnosi se 17.235 KM po osnovu tužbe iz radnih odnosa a za koje je izjavljena revizija. Značajan dio sudskih troškova (24.382 KM) odnosi se na troškove po prvostepenim presudama na koje je izjavljena žalba u postupcima u vezi sa utvrđivanjem prava vlasništva. Prema pregled tužbi koje je Općina podnijela protiv drugih lica iznose 6.349 KM od čega se 5.849 KM odnosi na tužbu po osnovu povrata avansa.

U skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, na kontima klase 9 – Vanbilansna evidencija, evidentiraju se poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti (primljene i date garancije i mjenice).

Ocjena ishoda sporova nije vršena, te potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova u toku nisu knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***u vanbilansnoj evidenciji knjigovodstveno evidentirati potencijalne obaveze po osnovu sudskih presuda i druge događaje koji nemaju direktni uticaj na sredstva i izvore sredstava.***

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Općina je 7. 7. 2023. godine dostavila komentar, u kojem je navedeno da nemaju primjedbi, te da će nakon prijema konačnog izvještaja izraditi i dostaviti plan mjera za otklanjanje nedostataka.

Reviziju Općine Breza obavio je revizorski tim u sastavu: Vildana Hadžović – voditeljica tima, Belma Đulić – članica tima, i Selma Kešetović – članica tima.

Voditeljica tima

Vildana Hadžović, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina**

Amela Mulahalilović, s. r.

V PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA						OBRAZAC GIB
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE						
			Identifikacijski broj: _____		šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: _____	
					Organizacijski broj:000100	
Nadležno ministarstvo: MINISTARSTVO FINANSIJA ZE-DO KANTON			Operativni broj:4218189250002			
Potrošačka jedinica:glava:BUDŽET OPĆINE BREZA						
Sjedište potrošačke jedinice:BREZA					Fond:_____	
					Pojedinačni obrasci x	
					Konsolidovani obrasci:___	
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA						
Period izvještavanja : od 01.01 do 31.12.2022						

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procena t 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	6.412.473	6.430.234	5.200.414	17.761	100,3%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	3.672.984	3.749.370	3.050.741	76.386	102,1%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	3.650	3.650	537	0	100,0%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	3.650	3.650	537	0	100,0%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	#DIV/0!
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	#DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	#DIV/0!
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	#DIV/0!
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	2.370	0	#DIV/0!
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	2.370	0	#DIV/0!
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	700.000	713.172	553.333	13.172	101,9%
12	714100	Porez na imovinu	211	700.000	713.172	553.333	13.172	101,9%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	0	400	0	#DIV/0!
14	716000	Porezi na dohodak	213	990.300	1.074.794	703.879	84.494	108,5%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	1.978.934	1.957.693	1.790.202	-21.241	98,9%
16	719000	Ostali porezi	215	100	61	20	-39	61,0%

17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	1.413.284	1.227.319	1.019.242	-185.965	86,8%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	19.800	19.057	23.375	-743	96,2%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	19.700	18.996	23.233	-704	96,4%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	100	61	142	-39	61,0%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	#DIV/0!
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	#DIV/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	#DIV/0!
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	1.391.284	1.206.041	994.600	-185.243	86,7%
27	722100	Administrativne takse	226	50.000	65.203	68.576	15.203	130,4%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	#DIV/0!
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	200.000	160.097	168.722	-39.903	80,0%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	856.284	739.373	490.224	-116.911	86,3%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	240.294	179.606	261.058	-60.688	74,7%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	0	1.040	0	1.040	#DIV/0!
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	44.706	60.722	6.020	16.016	135,8%
34	723000	Novčane kazne	233	2.200	2.221	1.267	21	101,0%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	1.326.205	1.453.545	1.130.431	127.340	109,6%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	10.871	13.601	15.594	2.730	125,1%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	933.334	1.042.290	1.090.337	108.956	111,7%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	382.000	397.654	24.500	15.654	104,1%
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	#DIV/0!
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	#DIV/0!

43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	4.232.640	4.139.995	3.641.821	-92.645	97,8%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	1.594.627	1.579.320	1.608.081	-15.307	99,0%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	1.370.070	1.356.435	1.406.864	-13.635	99,0%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	224.557	222.885	201.217	-1.672	99,3%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	143.850	142.426	147.720	-1.424	99,0%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	919.971	899.876	852.500	-20.095	97,8%
49	613100	Putni troškovi	248	0	0	0	0	#DIV/0!
50	613200	Izdaci za energiju	249	173.000	173.719	146.558	719	100,4%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	279.642	269.640	262.275	-10.002	96,4%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	13.100	11.505	27.876	-1.595	87,8%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	13.320	13.484	6.862	164	101,2%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	4.550	4.834	0	284	106,2%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	111.100	112.290	204.127	1.190	101,1%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	4.512	4.936	3.870	424	109,4%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	320.747	309.468	200.932	-11.279	96,5%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	1.492.613	1.437.319	969.925	-55.294	96,3%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	357.200	343.465	331.806	-13.735	96,2%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	271.850	238.976	222.246	-32.874	87,9%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	225.670	209.687	143.200	-15.983	92,9%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	532.874	525.051	232.250	-7.823	98,5%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	41.697	41.697	24.996	0	100,0%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	5.000	5.000	11.500	0	100,0%
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	58.322	73.443	3.927	15.121	125,9%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	59.579	64.578	37.850	4.999	1
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	#DIV/0!
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	15.000	15.000	0	0	100,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	3.000	8.000	24.500	5.000	266,7%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	41.579	41.578	13.350	-1	100,0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	#DIV/0!

75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	17.000	16.476	25.745	-524	96,9%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	17.000	16.476	25.745	-524	96,9%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	5.000				0,0%
81		TEKUĆI SUFCIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	2.179.833	2.290.239	1.558.593	110.406	105,1%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	#DIV/0!
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	#DIV/0!
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	#DIV/0!
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	#DIV/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	#DIV/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	1.545.547	1.802.174	842.763	256.627	116,6%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	#DIV/0!
89	821200	Nabavka građevina	288	1.198.272	1.416.439	760.093	218.167	118,2%
90	821300	Nabavka opreme	289	309.355	317.370	24.781	8.015	102,6%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	37.920	68.365	57.889	30.445	180,3%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	0	0		0	#DIV/0!
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	1.545.547	1.802.174	842.763	256.627	116,6%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)= UKUPAN DEFICIT/SUFCIT (81 minus 94)	294	634.286	488.065	715.830	-146.221	76,9%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	#DIV/0!

105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	#DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	#DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	#DIV/0!
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	#DIV/0!
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	#DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	#DIV/0!
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	#DIV/0!
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	#DIV/0!
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	#DIV/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	210.276	210.276	138.953	0	100,0%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	#DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	#DIV/0!
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	210.276	210.276	138.953	0	0,0%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	#REF!
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	#DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	#DIV/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124)	330	-210.276	-210.276	-138.953	0	100,0%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	424.010	277.789	576.877	-146.221	65,5%

133		SINETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	5.988.463	6.152.445	6.021.020	163.982	102,7%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	5.988.463	4.628.627	4.623.537	-1.359.836	77,3%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	5.988.463	4.628.627	4.623.537	-1.359.836	77,3%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335				0	#DIV/0!
137	013	Opće usluge	336				0	#DIV/0!
138	014	Osnovno istraživanje	337				0	#DIV/0!
139	015	liR Opće javne usluge	338				0	#DIV/0!
140	016	Opće javne usluge n. k.	339		0	0	0	#DIV/0!
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340				0	#DIV/0!
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341				0	#DIV/0!
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	#DIV/0!
144	021	Vojna odbrana	343				0	#DIV/0!
145	022	Civilna odbrana	344				0	#DIV/0!
146	023	Inostrana vojna pomoć	345				0	#DIV/0!
147	024	liR Odbrana	346				0	#DIV/0!
148	025	Odbrana n. k.	347				0	#DIV/0!
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0	0	#DIV/0!
150	031	Policijske usluge	349				0	#DIV/0!
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350				0	#DIV/0!
152	033	Sudovi	351		0	0	0	#DIV/0!
153	034	Zatvori	352				0	#DIV/0!
154	035	liR Javni red i sigurnost	353				0	#DIV/0!
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354				0	#DIV/0!
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	0	71.856	0	#DIV/0!
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356				0	#DIV/0!
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357			71.856	0	#DIV/0!
159	043	Gorivo i energija	358		0	0	0	#DIV/0!
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359				0	#DIV/0!
161	045	Transport	360				0	#DIV/0!
162	046	Komunikacije	361				0	#DIV/0!
163	047	Ostale industrije	362				0	#DIV/0!
164	048	liR Ekonomski poslovi	363				0	#DIV/0!
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364				0	#DIV/0!
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	159.248	11.000	159.248	#DIV/0!
167	051	Upravljanje otpadom	366		90.000	11.000	90.000	#DIV/0!
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367		69.248	0	69.248	#DIV/0!
169	053	Smanjenje zagađenosti	368			0	0	#DIV/0!
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369			0	0	#DIV/0!
171	055	liR Zaštita životne sredine	370			0	0	#DIV/0!
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371			0	0	#DIV/0!

173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	355.420	662.837	355.420	#DIV/0!
174	061	Stambeni razvoj	373		0	151.605	0	#DIV/0!
175	062	Razvoj zajednice	374		0	21.529	0	#DIV/0!
176	063	Vodosnabdijevanje	375		210.276	384.517	210.276	#DIV/0!
177	064	Ulična rasvjeta	376		145.144	105.186	145.144	#DIV/0!
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377				0	#DIV/0!
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378				0	#DIV/0!
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	10.000	11.000	10.000	#DIV/0!
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380				0	#DIV/0!
182	072	Vanbolničke usluge	381				0	#DIV/0!
183	073	Bolničke usluge	382				0	#DIV/0!
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383		0	0	0	#DIV/0!
185	075	liR Zdravstvo	384				0	#DIV/0!
186	076	Zdravstvo n. k.	385		10.000	11.000	10.000	#DIV/0!
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	112.370	82.125	112.370	#DIV/0!
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387		87.670	82.125	87.670	#DIV/0!
189	082	Usluge kulture	388		24.700		24.700	#DIV/0!
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389			0	0	#DIV/0!
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390				0	#DIV/0!
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				0	#DIV/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392				0	#DIV/0!
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	527.515	223.060	527.515	#DIV/0!
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394		274.542	95.000	274.542	#DIV/0!
196	092	Srednje obrazovanje	395		106.823		106.823	#DIV/0!
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396				0	#DIV/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397		146.150	128.060	146.150	#DIV/0!
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398				0	#DIV/0!
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399				0	#DIV/0!
201	097	liR Obrazovanje	400				0	#DIV/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401				0	#DIV/0!
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	0	359.265	335.605	359.265	#DIV/0!
204	101	Bolest i hendikepiranost	403		16.800	16.800	16.800	#DIV/0!
205	102	Starost	404				0	#DIV/0!
206	103	Nasljednici	405				0	#DIV/0!
207	104	Porodica i djeca	406			0	0	#DIV/0!
208	105	Nezaposlenost	407			0	0	#DIV/0!
209	106	Stanovanje	408				0	#DIV/0!
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409				0	#DIV/0!
211	108	liR Socijalna zaštita	410				0	#DIV/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411		342.465	318.805	342.465	#DIV/0!
U __Brezi__ Certificirani računovođa Enida Balta __								
Dana __28.02.2023__ Broj dozvole:CR-7087/5					Rukovodilac	Općinski načelnik		
					M.P.	Vedad Jusić		

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINANSIJA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
Nadležno ministarstvo

OPĆINA BREZA
Potrošačka jedinica - glava

Breza
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS
4218189250002

Identifikacioni broj
84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
000100

Organizacioni broj
000100

Operativni broj
00110

Funkcionalni kod
0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
		I AKTIVA				
2	100000+200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	1.744.991	470.385	370,97
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	1.008.068	315.931	319,08
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	719.444	136.975	525,24
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	1.757	1.757	100,00
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	0	0	
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	15.722	15.722	100,00
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	0	0	
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	16.254.419	14.247.611	114,09
12	011000	Stalna sredstva	011	16.910.660	14.868.767	113,73
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	656.241	621.156	105,65
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	16.254.419	14.247.611	114,09
15	020000	Dugoročni plasmani	014	0	0	
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	0	0	
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	0	0	
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	17.999.410	14.717.996	122,30

* 1 0 3 1 4 9 7 9 8 0 0 5 6 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1031497980056

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	3.419.878	2.376.960	143,88
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.264.840	1.439.849	87,85
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	155.386	2.000	7.769,30
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	334.837	347.755	96,29
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	1.664.815	587.356	283,44
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	515.755	751.218	68,66
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	515.755	751.218	68,66
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	0	0	
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	14.063.777	11.589.818	121,35
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	15.509.311	13.267.555	116,90
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	118.312	118.312	100,00
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	12.334	12.334	100,00
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	0	0	
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	1.576.180	1.808.383	87,16
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	17.999.410	14.717.996	122,30

Breza, 27.02.2023.
Mjesto i datum

BALTA (VEJSIL) ENIDA
Certifikovani računovođa

VEDAD JUSIĆ
Rukovodilac

CR-7087/5
Broj dozvole

M.P.

061/292-860
Kontakt

Kontrolni broj: 1031497980056

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINANSIJA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Nadležno ministarstvo

OPĆINA BREZA

Potrošačka jedinica - glava

Breza

Sjedište potrošačke jedinice

4218189250002 *

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

000100

Organizacioni broj

000100

Operativni broj

00110

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

150811869016

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	5
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	6.941.717
2	710000	Prihodi od poreza	451	3.750.306
3	720000	Neporezni prihodi	452	1.326.303
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	1.007.453
5	740000	Kapitalni transferi	454	857.655
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	0
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	0
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	6.941.717
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	4.362.278
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	1.720.283
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	147.160
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	973.462
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	1.437.319
20	615000	Kapitalni transferi	468	64.578
21	616000	Izdaci za kamate	469	19.476
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	1.751.778
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	1.751.778
24		Finansiranje (25+26)	472	135.524
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	135.524
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	6.249.580
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	692.137
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	315.931
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	1.008.068

Breza, 27.02.2023.

Mjesto i datum

BALTA (VEJSIL) ENIDA

Certifikovani računovoda

VEDAD JUSIĆ

Rukovodilac

CR-7087/5

Broj licence

M.P.

061/292-860

Kontakt

Kontrolni broj: 150811869016

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinski načelnik

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Zenica-Doboj Canton
MUNICIPALITY OF BREZA
Municipality Mayor

Broj: 01/2-04-371-2/23
Breza, 04.07.2023. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Općine Breza** za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Općine Breza** u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

Adresa: Bogumilska br.1 tel:032/786-061
centrala, 032/786 020 centrala, fax: 032/786 031
e-mail: nacelnik@breza.gov.ba www.breza.gov.ba

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Općine Breza** i koje je pokrenula **Općina Breza** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Općini Breza** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Adresa: Bogumilska br.1 tel:032/786-061
centrala, 032/786 020 centrala, fax: 032/786 031
e-mail: nacelnik@breza.gov.ba www.breza.gov.ba

